LÁMPÁS

Az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége lapja

V. évf. 1. szám, 2018. március

2018_03.indd 1 2018.03.23. 0:14:30

NŐNAPI GONDOLATOK

Harcoltak – haltak az egri nők 1552 őszén, hogy védjék a várat, általa a hazát, a családot és magukat. Bizonyára úgy, ahogy ezt ádámosi Székely Bertalan, látomásként, megjelenítette a festővásznon, háromszáztizenöt esztendővel később. Az ő alkotása látható lapunk címoldalán.

Az asszonyokkal, lányokkal együtt összesen kétezren szálltak szembe a negyvenezres török sereggel. Ezek becsült adatok, de a többszörös túlerő akkor is történelmi tény. Amiként az is, hogy győztek. Igaz, olyan vezetőjük volt, mint báró ruszkai Dobó István várkapitány, a katolikus felvidéki nagybirtokos nemes és katona.

Az ő személye is megihletett egy nagy alkotót: Gárdonyi Gézát, aki az Egri csillagok című, csodálatos regényében megfogalmazta Dobó ünnepélyes fogadalmát, miután a várvédőket föleskette; két ujját a feszületre emelve: *„Esküszöm, hogy a vár és az ország védelmére fordítom minden erőmet, minden gondolatomat, minden csepp véremet. Esküszöm, hogy ott leszek minden veszedelemben veletek! Esküszöm, hogy a várat pogány kezére jutni nem engedem! Sem a várat, sem magamat élve meg nem adom! Föld úgy fogadja be testemet, ég a lelkemet! Az örök Isten taszítson el, ha eskümet meg nem tartanám!”*

Mielőtt bárki meghökkenne azon, hogy a nőnapról ily szokatlan módon emlékezem meg; jusson eszébe, hogy most is históriás időket élünk. Sűrű és szó-zivataros napjainkból egy-kettőre történelem lesz. De most sem mindegy, hogy ezeket majd hogyan – fekete vagy piros betűkkel – jegyzik-e föl a mai krónikások.

Ehhez kötve, álljon itt még egy idézet: „Én egy másik politikai iskolát jártam ki, egy utcai harcos vagyok” – ezt Orbán Viktor miniszerelnök vallotta magáról a Kossuth Rádió 180 perc című műsorában, 2018. március 2.-án, pénteken. Hozzátéve, hogy egy kihívás vár Magyarországra. Mégpedig április 8.-án. „Emberek, egyszer lehet elrontani” – figyelmeztetett. „Demokráciában élünk, szabad választás van, de ha ezt elrontjuk, akkor bevándorlóország leszünk”.

Azaz, meg leszünk fosztva hazánktól, keresztény-keresztyénségünktől, eddigi értékrendünktől. Tehát ne test és vér ellen legyen hadakozásunk, hanem a romboló szellem ellen! Amivel szembe szálltak száz évekkel ezelőtt a várvédők. Vajon miként döntenének most a hajdani harcos egri nők?

Vennes Aranka

TARTALOM

Húsvét előtt....3

A mag-Európa....4

Békemenet 2018....8

Liberálbolsi....10

Minden összehasonlítás....10

Semmit nem mondasz....12

1848 március 15....16

Bemutatjuk Pintér Kornélt....18

Vers, Ránkszámoltatott....21

Szekeresgazdák....22

Hazafias költészet a magyar irodalomban....25

56-os kerekasztal, Genf....26

A kommunizmus áldozatai....27

Rácz Sándorra emlékezem....28

Ünnepi bajtársi találkozó....29

Megnyúgvást adna....30

In memoriam....32

Ünnepi tárlatnyitás....35

2018_03.indd 2 2018.03.23. 0:14:30

Húsvét előtt

Ilyenkor a gyermekkori húsvétok jutnak eszembe. Különösen húsvét másodnapja. A locsolkodás. Nem értettük a rituális megtisztulás jelképét, de nem mulasztottuk volna el. Előre számba vettük, hol kapunk zöld hasú tízes papírpénzt, hol fémforintosokat, hol csak piros tojást, meg süteményes traktát, amelyet már csak a szemünk kívánt.

Locsolkodó körutakra nem mehettünk, csak rokonokhoz, közeli ismerősökhöz, természetesen a lányos házakhoz. A vizeskannás, szódavizes locsolás rózsavízzé vagy intenzív illatú „krasznajamoszkvává" szelídült.

Azidőjárásszeszélyeélénkenélemlékezetemben. Hol sütött a nap, hol meg esett az eső. Gyűltek a hímes tojások és a forintok.

Hol vannak már azok a gyermekien szép, a természet pendüléseit idéző békés húsvétok! Keresztényüldözések, robbantások, gyilkos merényletek, mészárlások, több napos gyászok híreit sugározzák a médiumok. Félelemben él Európa. Hála Istennek az európai mértéken túlmutató formátumú miniszterelnökünk, Orbán Viktor vezetésével megállítottuk a migránsáradatot. Hazánk Európa egyik legbiztonságosabb országa. Hadd döntsük el mi, hogy kit fogadunk be. Nem kényszeríthetik ránk, hogy öleljük keblünkre ellenségeinket. Ne erőltessék ránk azt az ideológiát, amely nem egyezik a miénkkel. Nem akarunk bevándorlók országa lenni! Generációkon át sem akarnak és tudnak asszimilálódni a befogadottak.

Ismét a keresztényüldözés korát éljük? Lerombolhatnak, megrongálhatnak, meggyalázhatnak templomokat, imaházakat? Ismétli magát a történelem? Igen, köztünk vannak a törvény kiskapuit kereső Kajafások, kezüket mosó Pilátusok, bűnöző Barabások, hamis próféták, félrevezetett tömegek, gátlástalan áruló, majd bűnbánó Júdások, ezüstpénzt osztó főpapok és vének, Jézust megtagadó Péterek. Igen, van pénzt osztó spekuláns! Nem bagatell 30 ezüstről van szó. Horribilis milliárdokról, amelyekkel a nemzetállamokat akarják megszüntetni. De fordul az idő kereke. Nagypénteket követi a Húsvét. A Babits Mihály versét idéző cím a feltámadást, a béke eljövetelét vizionálja, kifejezi az aggódását az emberiségért, a magyarságért. Ez az aggódás nagyon is aktuális, mivel április 8.-án az országgyűlési képviselő választáson dől el, bevándorlás párti vagy azt ellenző ország leszünk. Óriási felelősség van rajtunk, Itt hibázni nem lehet – ahogy megfogalmazta miniszterelnökünk is. Gondoljunk a jövőnkre, gyermekeinkre, unokáinkra, eredményeinkre, kultúránkra, nemzeti értékeinkre, a megtartó keresztény-, keresztyénységre, megmaradásunkra. A gyűlöletkampány leállítására, a fondorlatos mákonyra és praktikákra válaszoljunk együttesen, elutasítóan az országgyűlési képviselő választásokon.

Kiáltsuk a költővel:…

"azt a varázsszót, százezrek
várta, lélekzetadó, szent,
embermegváltó, visszaadó,
nemzetmegmentő, kapunyitó,
szabadító drága szót,
hogy elég! hogy elég! elég volt!
hogy béke! béke!
béke! béke már!
Legyen vége már!"…

Dr. Sántha Gábor

2018_03.indd 3 2018.03.23. 0:14:30

A MAG-EURÓPA ELSZIGETELI MAGÁT

INTERJÚ DR. IFJ. LOMNICI ZOLTÁN ALKOTMÁNYJOGÁSSZAL

Bevett gyakorlat volt, hogyha valaki be kívánt jutni az Európai Unióba vagy annak bármely tagállamába, a kijelölt határátkelő helyeken megtehette. 2015-ben azonban rázúdult Európára, így hazánkra is, az azonosíthatatlan származású, nevű, korú emberekből álló tömeg, ami kezelhetetlen káoszt okozott. A régi, kisebb-nagyobb hibákkal, de mégiscsak működő rendszer mintha teljesen eltűnt volna. Hiszen, mondhatni boldog-boldogtalan, ahol éppen eszébe jutott, elindult földrészünk irányába az afrikai térségből és a közel-keleti régióból is, illetve beleértve akár olyan országokat is, mint Irak, Afganisztán vagy Pakisztán vagy éppen Banglades.

Hogy mi lehet ennek az oka? – kérdezem Dr. ifj. Lomnici Zoltántól.

- Ezt szerintem csak kellő időtávlatból fogjuk tudni megítélni – feleli az alkotmányjogász. - A Le Figaro című francia konzervatív lapban jelent meg 2015 elején egy forgatókönyv, hogy az Iszlám Állam tömegeket fog küldeni az Európai Unió irányába, és terroristákat rejt el közöttük. Tény, hogy valamilyen pénzügyi háttérrel, külső segítséggel – beleértve az embercsempészeket vagy éppen az úgynevezett nem kormányzati, NGO-álcivileket, bejutottak ezek az embertömegek az Unióba. Elsősorban Görögország, talán inkább Olaszország is hibát, követett el, vagy éppen objektív okokból nem volt képes feladatai teljesítésére, nem tudták megállítani őket.

Olyan káosz keletkezett, hogy mindenki csak a pillanatnyi megoldásokra gondolhatott. Hogy valójában milyen következményekkel járhat ez a helyzet, erről nem készült semmiféle felmérés, elemzés. Például, hogy milyen terhet jelent ez a szociális hálóra nézve?

- A migráció nem új jelenség. Már évtizedek óta része az Európai Uniónak, a világ folyamatainak, hogy nehezebb sorsú vagy éppen háborús helyzetből menekülő személyek máshol keresnek új otthont. A 2015-ös helyzet abban különbözött a korábbiaktól, hogy mintha készültek volna erre már 2010 után. Ilyen mennyiségben embertömeget csak azok az országok tudnak befogadni, amelyeknek a szociális hálózata és gazdasági erőforrásai ezt lehetővé teszik. De ha arról az oldalról nézzük, hogy egy német vagy egy francia adófizető menynyiben köteles nem háborús, nemzetközi védelemre nem szoruló embereket, gazdasági migránsokat eltartan, ez a mai napig nyitott kérdés. Lehet-e egyáltalán arra kötelezni az érintett államok polgárait, hogy adó-euróikkal hozzájáruljanak ezeknek a személyeknek az ellátásához? Élesen elkülönül ettől a kérdéskörtől a menekültek, rászorulók ügye, akik bizonyíthatóan háborús övezetből érkeznek, ha visszatérnének a származási országba, akkor embertelen bánásmód vagy kínzás várna rájuk.

Mit mond erről a Magyar Alaptörvény?

- A Magyar Alaptörvény rögzíti, hogy minden ilyen személy jogosult oltalomra, illetve nemzetközi védelemre. De a legtöbb ide érkező esetében erről a veszélyről nem beszélhetünk. Viszont az elmúlt két év- két és fél év arról szólt, hogy ennek ellenére jöttek-jönnek. A többségük Németországba, Franciaországba vagy a Skandináv régióba kívánt eljutni. Rátelepedtek, finomabban szólva - rákapcsolódtak az ottani szociális ellátórendszerre: társadalombiztosításra, szociális hálóra, és jelentős terhet generáltak ezekben az országokban, amelyek már szabadulnának tőlük. Ám ez nem olyan egyszerű! A

2018_03.indd 4 2018.03.23. 0:14:30

visszafogadási egyezmények, folyamatok vagy nem működnek jól, vagy pedig a beérkezettek egyszerűen kitalálnak újabb és újabb ötleteket, hogy miként tudnának kibújni a visszatoloncolás hatálya alól. Ha például valaki magát homoszexuálisnak vallja, akkor nem visszaküldhető a legtöbb arab országba. A strasbourgi, egészen pontosan a luxemburgi emberi jogi bíróság kimondta, hogy kész tényként kell elfogadni, ha valaki a szexuális orientáltságáról így nyilatkozik, nem lehet egzakt módon vagy bármilyen más módon vizsgálni.

Mi lesz azokkal, akiket hazájukban terrorista-gyanús személyeknek nyilvánítanak?

- A strasbourgi emberi jogi bíróság azt is kimondta, hogy ha valakit terrorista-gyanús személynek minősítenek – egy konkrét marokkói ügyet vizsgálva –, akkor bizony nem visszaküldhető, mert emiatt a megbélyegzés miatt őrá börtönbüntetés várna. Magyarán a bűnözőiktől sem tudunk már megszabadulni, Strasbourg liberális gondolkodása, szélsőségesen liberális gyakorlata miatt. Most itt van egy többmilliósra tehető embertömeg: jelentős részük dologtalan, nem beszéli a nyelvet, nem integrálódik az adott ország társadalmába, vagy nem is akar. Többségük az iszlám vallás követője, és a sharia-törvényeket fontosabb jogszabálynak tartja, mint az adott ország jogrendszerét. Rögtön megjegyzem, hogy a saria törvény szerint a nők másodrendűek: elfogadott az asszonyverés, nincs szólás- vagy véleménynyilvánítási szabadságuk, nincs vallásszabadság. A kormányoknak a saria törvény szerint kell működniük, és a kafirok - a hitetlenek -soha nem lehetnek egyenrangúak a muszlim emberekkel. Bizony itt egy olyan embertömeg torlódott föl, legalábbis a jelentős része, potenciálisan – ahogy Silvio Berlusconi fogalmazott – egyfajta időzített bomba. Nemcsak biztonsági, szempontjából, (terrorveszély) hanem a kultúra és az integráció szempontból is.

Tehát napjainkban hazánk ugyanoda jutott, mint mondjuk 1956-ban vagy akár 1990-ben, hogy a függetlenségéért, a szabadságáért kell küzdjön? Az uniós előírások és az ellenünk indított kötelezettségszegési eljárás miatt szükség volt a menekültügyi törvénycsomagra. De mennyiben erősíti ez hazánkat?

- Én kifejezetten gyalázatosnak tartom, hogy az afrikai vagy közel-keleti térségből induló inváziót az ’56-os emigrációs folyamattal vonják párhuzamba. Ez egyébként az Európai Parlamentben is elhangzott, és ezt minden tisztességes magyar ember kikéri magának. Először is, hogyha valaki belépett Ausztriába, akkor egyfajta tranzitzónában kellett egy csomó időt töltenie, azután tudott csak továbbmenni. Másodszor, mert itt olyan kulturális, identitásbeli, történelmi kultúrkörrel kapcsolatos különbségek vannak, amik miatt az összevetés nem adekvát, ráadásul jelentős többségük nem háborús menekült. Ilyen értelemben véve is nyíltan sértő az összehasonlítás az ’56-os emigrációra nézve. Vannak olyan intézmények az Unióban, amelyek mintha mostanság inkább ellenségesek lennének Magyarországgal és a Visegrádi Négyekkel szemben. Azért ne feledjük el, hogy a Schumann-i, De Gasperi-féle vagy Adenauer-i eszmék alapján felépített Európai

2018_03.indd 5 2018.03.23. 0:14:31

Unió erős nemzetek Európáját képzelte, mint ahogy Charles de Gaulle tábornok, a kiváló francia államférfi is. Azonban most a Schulz-ok ideje jött el, akik Európai Egyesült Államokról ábrándoznak. Akár egy évtizeden belül egy nagyon erős, Amerikai Egyesült Államokhoz hasonló konglomerátumot hoznának létre, ahol megszűnne a nemzetek önállósága, és bizonyos fontos, további jogosultságokat is kivennének a nemzetállamok kezéből vagy parlamentjeinek hatásköréből. Ezt a tendenciát sem a régió országai, sem a magyar emberek nem támogatják. Ez ellen az önkény ellen lépett fel Nagy-Britannia, és szavazott a kiválásról. Azt látjuk, hogy ugyan sajnos az Európai Unió kárára, de van alternatíva: a kiszakadás, kilépés. Bízzunk benne, hogy Magyarország nem kényszerül erre. Ám marad ez a folyamatos küzdelem és maradnak a törésvonalak az Unión belül. Van egy fő törésvonal a Lajtától nyugatra és keletre. Az új tagállamok – beleértve Romániát, Bulgáriát, a Visegrádi Négyeket és egyre inkább Ausztriát, és majd Olaszországot is – inkább a politikailag legkevésbé sem korrekt brüsszeli bürokraták ideológiájával szembenállóbb politikát követnek. Nemcsak migránsügyben, biztonság- és fiskális politika kérdésében - beleértve az euró-zóna kérdéskörét. Emiatt egyáltalán nem érezhetjük magunkat elszigetelve. Azért sem, mert a V4-ek most Európa motorja gazdasági értelemben. Az, hogy a mag-Európa elszigeteli magát gondolatvilágával, az az ő problémájuk.

Hiányzik a távlatokban gondolkodás migránsügyben a nyugat-európai politikusokból? Mi kell ahhoz, hogy ez megváltozzon?

- Mondanánk, hogy nagyon egyszerű a dolog, lejár Jean Cloud Junker-ék mandátuma. Az európai parlamenti választást követően új tagokat fognak delegálni a bizottságokba. Személycserék lesznek. Az Unió fő döntéshozatali szervét az állam- és kormányfők adják. Az Európa Tanácsban tehát elvileg – legalábbis papíron, az alapszerződés szerint – ők határozzák meg az Unió jövőjét. A jelenlegiek hibás politikája miatt több száz ártatlan uniós polgár vesztette életét, ez szemlátomást nem hatotta meg a brüsszeli döntéshozókat. Az, hogy most Horst Seehofer lett a belügyminiszter Németországban, bizonyos elmozdulást eredményezhet. Azzal együtt, hogy egyre több közvélemény-kutatást vagy népszavazást tartanak. Az nem lehet, hogy birkaként évtizedekig elfogadják, amit a brüsszeli elit kitalál. A vezető brüsszeliták szerint az Unió halálát jelenti, ha népek hallatják a hangjukat. Jean Cloud Junker azt mondta, hogy egy igazi politikus nem a népére hallgat hanem a saját ideáit valósítja meg. Én meg azt gondolom, hogy egy demokratikus rendszerben a többség akaratának kell érvényesülnie.

Az április 8-ai hazai országgyűlési képviselő-választások mennyiben befolyásolhatják migránstömeg megállítását?

- Visszatekintve az elmúlt egy-másfél évre, kizárólag a mostani kormányzó erők, a Fidesz-KDNP képviseli a szigorú migránspolitikát. Tehát aki úgy gondolja, hogy fontos a kerítés, a biztonság, ez a harcos irányvonal, az április 8-án a jelenlegi kurzust támogatja. Aki azt gondolja, hogy nem annyira fontos a hazafiasság, a nem-

2018_03.indd 6 2018.03.23. 0:14:31

zeti gondolat, és nem annyira fontos például az, hogy a külhoni magyaroknak meghagyjuk a szavazati jogát – ez utóbbiak szavazzanak az ellenzékre, mert akkor nyilvánvalóan megtalálják a számításukat.

Az ellenzék szerint a migránsügy felszínen tartása, csak a mostani vezető politikai erők kampányfogása.

- Meg kell nézni a statisztikai adatokat. Bakondi György, a miniszterelnök belbiztonsági főtanácsadója heti rendszerességgel számol be határsértőkről, akik, hogyha nem lenne kerítés, szabadon flangálnának Magyarország területén, illetve úgy átcsörtetnének, mint ahogy 2015-ben tették. A migránsügy nemcsak magyar, hanem folyamatos európai probléma. Már majdnem egy tucat német város lezárta a kapuit a menekültek és a migránsok előtt. Az első ilyen város Cottbus volt. Pedig azt gondolom, hogy Németországnál, a Willkommenskultur meghirdetőjénél, befogadóbb és jobb hiszemű nemzetet nem nagyon lehet ma találni az Unióban és a világban sem. De most már elegük van a németeknek is. Ugyanaz a felfogású embertömeg, aki betolakodott Németországba, ugyanilyen káoszt teremtene Magyarországon is.

Ön talál-e az ellenzék érvei között olyat, amit megfogadhatnának a mostani politikai vezető erők?

- Én nem politikusként, hanem jogászként szemlélem az elmúlt nyolc évet. Sor került a legfőbb jogszabályok változtatására, új büntetőeljárási, polgári perrendtartási kódex lépett-lép hatályba; van új polgári és büntető törvénykönyvünk. A magyar emberek biztonságát garantálja az Alaptörvény; a jogi és a fizikai határzár kiépítése megtörtént. A külhoni magyarok ugyan egy, pártlistára leadott szavazattal, de beleszólhatnak a magyarországi belügyekbe, ezáltal szimbolikusan, közjogilag csatlakoztak a nemzet testéhez. Ezeket az intézkedéseket beállítottságomnál, ideológiámnál, személyes meggyőződésemnél fogva fontosnak tartom.

Az ellenzék néhány hónapja előállt egy választójogi csomaggal. Ha lenne is benne néhány megfontolandó szempont, akkor is azt mondanám, hogy az időzítés rendkívül rossz. A választások előtt nem változtatunk, éppen ezért a komolyságát vonja kétségbe egy ilyen kezdeményezés. Nézzük a béruniót: nyilvánvalóan nem Brüsszel fogja megoldani a mi bérgondjainkat, hanem a magyar emberek és a kormányzat összekapaszkodása. Amikor az emberek egyszerűen a sarkukra álltak, és azt mondták, hogy az nem elfogadható – természetesen ebben kormányzati támogatást is kaptak –, hogy a különböző áruházláncok alkalmazottai jóval többet keresnek Ausztriában vagy Németországban. Lám, több áruházlánc reagált erre, és megemelte a fizetéseket.

Az ellenzék más javaslataiban csak rácsatlakozik a kormányzati intézkedésekre. Azt mondaná, hogy jó ez a rezsicsökkentés, de még nagyobb rezsicsökkentés kéne, jó a nyugdíjemelés, de még nagyobb nyugdíjprémiumot kellene adni, és így tovább. Ez nem kormányprogram, hanem inkább vicc-kategória, mert nagyobbat mondani azt bárki tud. Egy olyan nemzeti minimumot, amit nem szabadna félretenni, sajnos, nem ismer az ellenzék.

Vennes Aranka

2018_03.indd 7 2018.03.23. 0:14:31

BÉKEMENET 2

Egyre többen és többen lettünk a Bem téren, március 15.-én. *Bayer Zsolt* és barátai erre a napra szervezték a hetedik békemenetet: a magyarok biztonságos életéért, kiállásáért, szabadságáért és függetlenségéért. Nem véletlen a helyszín, hiszen itt főszerepet kaptak lengyel barátaink is. Már a meghirdetett idő előtt fél órával megkezdődött a műsor. Szemerkélő esőben indultunk el a Margit-hídon át a Nyugati tér és az Alkotmány utca érintésével a Kossuth térre. A menet eleje már a Parlamentnél volt, a vége még Budán. Soha nem láttam még egyszerre ennyi embert! Ma, egy nappal később is az események hatása alatt vagyok. Hogy miért? Mert *ott voltam és ott voltunk!* Ezidáig én csak Tv-ből néztem, személyes résztvevője nem voltam a korábbi meneteknek. Most úgy éreztem: ott a helyem, mennem kell. Hihetetlen élmény volt azzal a sokezer kokárdás emberrel összegyűlni, akik szintén úgy érezték, hogy ott a helyük a rossz idő ellenére is. Néztem a rengeteg zászlót, melyek az ország és az országhatáron túliak jelenlétét mutatták. Számtalan magyar, lengyel, székely lobogó magasodott az ég felé, városok neveinek sokaságával együtt.

„A haza minden előtt” – Kölcsey Ferenc-idézettel a molinóján elindult a Békemenet, folyamatosan csatlakoztak hozzá az emberek. Mi is igyekeztünk elvegyülni a sorban. Azt hittem, nehéz lesz, hogy az emberek majd tolonganak, lökdösődnek, de ehelyett fegyelmezetten, egymást szinte segítve kapcsolódtunk össze, forrtunk eggyé. Ismeretlenül is beszélgetni kezdtünk, viccelődtünk, nevetgéltünk, jól éreztük magunkat. Voltak, akik énekeltek, zenéltek, talán még táncoltak is. Az eső hol rázendített, hol alább hagyott. Előkerültek az esernyők, és önzetlenül megosztottuk olyanokkal, akiknél éppen nem volt. Ilyen fantasztikus hangulatban haladva értünk a Kossuth térre. A méltóságteljes és magával ragadó ünnepi műsor „hab volt a tortán”. A Honvéd férfikar éneke, a Nemzeti táncegyüttes dinamikus, korhű műsora, a színészek erőt sugárzó előadása csodálatos élményt varázsolt számunkra. Miniszterelnökünk, *Orbán Viktor* beszédét, minden egyes szavát, *mondanivalóját magunkénak éreztük,* hiszen az értelme és lényege ma is ugyanaz, mint 170 évvel ezelőtt volt. A programok legvégén közösen elszavaltuk a nemzeti Himnuszunkat, és úgy éreztem: akkor és ott együtt dobbant a szívünk! Mai napig nem tudom pontosan mennyien voltunk, csak azt, hogy minden eddiginél sokkal, de sokkal többen!

Hamarosan viszont itt a választás. 2018. április 8.-án mindennél fontosabb, hogy mindenki elmenjen szavazni, és helyes döntéssel megfelelő helyre tegye a voksát! A tét óriási! Magyarország megmaradása, hogy ne legyünk bevándorló ország, a szuverenitásunk megmaradjon. Brüsszel is és más, Soros György által finanszírozott hazai és külföldi hálózatok is vegyék tudomásul, hogy *mi magyarok mit szeretnénk, és mit akarunk*! Brüsszeli elképzelések alapján egy migráns ellátása mintegy 9 millió forintba kerülne. Tízezer bevándorlóra kivetítve csaknem 100 milliárd forintos nagyságrendről van szó. A következő években tovább sokszorozódna a nemzeti költségvetés terhe. Ebből a 100 milliárd forintból 3-szor lehetne Erzsébet-utalványt adni a mi nyugdíjasainknak.

A minap láttam egy videót. Olaszországban egy panziós erős ellenállásával szemben a hatóságok migránsokat vittek a házába, és kényszerítették, hogy elszállásolja azokat a vadidegen embereket. Mi nem kérünk ebből! Ne erőltessék ránk, amit nem akarunk! Nem! *Elég volt abból, hogy mások döntsenek helyettünk!* Nem engedhetjük, hogy közép-Európa egyik legbiztonságosabb országában eluralkodjon a félelem. Biztonságban akarjuk tudni és látni magunka, lányainkat, asszonyainkat, szeretteinket.

Honfitársaim! Április 8.-án dobbanjon újra együtt a szívünk és mindnyájan menjünk el szavazni! Most nem hibázhatunk! Legyen szemünk előtt, ne felejtsük: „Otthona sokfelé lehet az embernek, de hazája csak egy!”

Feketéné Krázi Tímea

2018_03.indd 3 2018.03.23. 0:14:51

2018

A LIBERÁLBOLSI NEM VÁLTOZIK CSAK A MÓDSZER

1947-48-ban tizenöt éves legényke és diák voltam. Laci bátyám öt évvel volt idősebb, és a munka mellett ő is tanult.

Ilyenkor, a szavazás idején, aktuális emlékezni a *„kékcédulás”* voksolás eseményeire. Akkor bátyám késő este ért haza. Elmesélte, hogy munkahelyén, a Zománcipari Műveknél, felszólították: ha azt akarja, hogy továbbra is támogassák tanulmányait, elvárják a segítségét. A hivatalos szavazás után, kilenc órakor, tizenhat társával teherautóra ültették, és Pest megyében *még négy helyen voksoltatták őket*, lakcím és születési dátum megváltoztatásával. Így csaltak és győztek a kommunisták.

Liberálbolsi nem változik – csak a módszer. Az előző választásnál részt vállaltam a kopogtató-cédulák gyűjtésében. Környékükön – a Felsőzöldmáli úton – a lakóházak többsége oly kertben van, ahol a külső, zárt kertkapu mellett van a postaláda. A küldeményt kívülről, az utcáról dobják be, belülről veszik ki. Vasárnapi gyűjtőutam során felfigyeltem két férfire, akik egy *hosszú csipesszel a kopogtató-cédulákat tartalmazó borítékokat szedték ki* a postaládákból. Hovatartozásomat elárulta a kitűzőm és a megbízólevelem.

Amikor kérdőre vontam őket, nyomdafestéket nem tűrő szavakkal, fenyegetően közeledtek felém. Ők, ketten együtt sem voltak annyi évesek, mint én – akkor 81. Ezért aztán meghátráltam. Kertkapunkat becsaptam magam mögött, belül már biztonságban voltam.

2018. április 8.-án ismét választunk. Hát jól gondold meg, honfitársam, mert *most hazánk a tét*! Ha tévedünk, már hiába csapjuk be a kertkaput, soha több többé nem leszünk biztonságban, mert földünket akarja, s a vérünket kiszívni Soros - és lerakott petéinek lárvái. Jóval nyolcvan felett, s az ÁVH vallatószobáit túlélve, talán ezt is kibírnám, de *milyen sors vár l*ányomra és unokáimra?

Nem engedhetjük, hogy páriák, cselédek legyenek saját hazájukban!

Schrötter Tibor
’56-os obsitos

Európa egyik legnagyobb problémája *az állandó menekültáradat*, főleg a Közel-Keletről. A Német Szövetségi Köztársaság körülbelül egymillió menekültet vett fel 2015-ben. Ez az írás nem a döntés okaival akar foglalkozni, célja nem a döntés okainak és motivációjának az analizálása.

A menekültáradat még mindig meglehetősen erős, ezért kétségbeesetten, de mégis nagyon lassan keresnek megoldást erre a problémára. Mindez nem változtatja meg azt a tényt, hogy a menekülttáborokban, *Olaszországban és a görög szigeteken a helyzet katasztrofális*.

Egy kétségbeesett kísérlet volt az a döntés, hogy a dél-európai országokban megrekedt menekülteket az európai országok közt szétosszák. Ez a kísérlet *kudarcot* vallott: a százharmincezer menekültből csak harmincezret tudtak elhelyezni.

Különösen a kelet-európai országok, Lengyelország, Magyarország, Csehország és Szlovákia utasítják el ezt a megoldást. Az egyik lényeges oka ennek az elutasításnak valószínűleg a nyugat-európai országokban megfigyelhető problémák és nehézségek lehetnek. Ezeket a problémákat főleg a muzulmánok okozzák, akik a menekültek túlnyomó részét képezik.

A nyugat-európai országok keményen kritizálják a kelet-európaiak magatartását ebben a kérdésben. Különösen Magyarország áll a kritika középpontjában. Ebben a kellemetlen hangulatban gyakran Magyarország szemére vetik, hogy a nyugati országok 1956-ban szolidárisak voltak és befogadták a magyar menekülteket. Már csak ezért is lekötelezettnek

2018_03.indd 10 2018.03.23. 0:14:32

MINDEN ÖSSZEHASONLÍTÁS MEGENGEDHETETLEN!

• MENEKÜLTEK 1956-BAN ÉS 2015-BEN

kellene érezze magát az ország, hogy részt vegyen az európai menekültügyi probléma megoldásában.

Én ezt a szemrehányást nem tartom megalapozottnak, mert ezzel olyan helyzetek és tények lesznek összehasonlítva, amik *egyszerűen nem összehasonlíthatóak!* Mint egyike ezeknek az 1956-os magyar menekülteknek, jogosultnak érzem magam a reális különbséget kimutatni az 1956-os és a 2015-ös menekültek között.

A forradalom leverése után mintegy *kétszázezer magyar* menekültet fogadtak be, közülük Németország harmincezernek adott politikai menedéket.

A magyar menekültek *európai* országból jöttek, a keresztény-zsidó kultúrkörből. Így a befogadók nem voltak semmiféle kultúrsokknak kitéve. Szegények voltak, nem tudtak volna embercsempészeknek márkák ezreit adni, saját maguknak kellett az utat megtalálni s néha kisebb folyókon átlábalni. *A magyar menekültek 1956-ban megmondták, hogy honnan jöttek, voltak igazolványaik s megmondták a nevüket! Nem követelőztek, nem közöltek agresszív módon a kívánságaikat a felvevő országokat illetően, hanem türelmesen várták, amíg egy ország felvette őket!* Nem futottak bíróságokhoz, s így nem foglalkoztatták követeléseikkel a befogadó ország igazságügyi rendszerét.

Általában jó képzéssel, szakmával rendelkeztek s nagyon sok egyetemista volt közöttük. Gyorsan megtanulták a befogadó ország nyelvét, a legkisebb nehézségek nélkül *elfogadták ezeknek az országoknak a társadalmi rendszerét* és igyekeztek beilleszkedni.

Nem volt szükséges számukra integrációs kurzusokat rendezni, hogy megismerjék és megtanulják a szokásokat és az erkölcsi normákat egy európai országban. Ennek ellenére a beilleszkedésük gyorsan sikerült, egy-két évvel később már senki sem beszélt a magyar menekültekről és főleg nem „generációk feladatáról".

Amikor 23 évvel ezelőtt Hamburgot elhagytam, ott az egyetemen már több magyar származású professzor tanított.

A tények magukért beszélnek, *a különbségek az akkori és a mostani menekültek között óriásiak* és elvitathatatlanok.

2018_03.indd 11 2018.03.23. 0:14:32

Mindez megerősíti a meggyőződésemet, hogy a szemrehányás, hogy az akkor befogadott menekültekért most Magyarországnak kellene menekülteket felvenni, abszurd és tarthatatlan.

S minden összehasonlítás megengedhetetlen!

István Nagy
Wasselonne
France

*

Nagy István Magyarországon született. Nagyanyai ágon földbirtokos családból származott. Édesapja 1945 előtt minisztériumi főtisztviselő volt. Szüleit, kiskorú húgát budapesti lakásukból kidobták és kitelepítették. Nagy István az érettségi után csak vidéken kapott alantas munkát, így kimaradt a kitelepítésből. Az ÁVH látókörébe egy sikertelen határátlépési kísérlet után került, amelyet négyéves politikai börtönbüntetés követett. Büntetésének nagy részét az oroszlányi és a tatabányai rab-bányákban töltötte le. 1956-ban elmenekült az országból.

Hamburgban végezte az egyetemet és pszichológus diplomát szerzett. Német, francia és angol nyelveken tökéletesen beszél. Természetesen az anyanyelvét sem felejtette el. Egy német nagyvállaltnál dolgozott pszichológusként, majd felsővezetőként, 65 évesen vonult nyugdíjba.
Felesége elzászi franciaként szintén Hamburgban dolgozott. Jelenleg nyugdíjasként felesége szülőföldjén, Elzászban élnek.

Az 1945-1956 közötti magyar Politikai Elítéltek Közösségével a Virrasztó c. lapon keresztül, illetve anyagi támogatásokkal tartotta-tartja a kapcsolatot. Amikor Magyarországot támadták – főleg az utóbbi időben – a német sajtóban, akkor ő német nyelvű tiltakozó levelekkel, helyreigazítási kérelmekkel reagált. Nem sok sikerrel. Ez a mostani „Menekültek 1956-ban és 2015-ben" című dolgozata is eredetileg német nyelven íródott, melyet egyetlen sajtóorgánum sem volt hajlandó közölni. Így Nagy István azt visszafordította magyarra és megküldte a PEK-nek illetve nekem. Az esetleges közléshez valamelyik hazai újságban – telefonon – akár olvasói levél formájában is – hozzájárulását nekem megadta.

Vaszkó Tamás
90 éves
egykori politikai elítélt
a PEK vezetőségének volt tagja
Kelenföld, Katolikus Szeretetotthon

SEMMIT NEM MONDASZ A TUDAT MÉLYÉN MARADT

Vennes Aranka riportja

Egy éjszaka teherautó zúgására, sírásra, kutyák vonyítására, ugatására, ajtócsapkodásra ébredtek. Édesanyával a padlásra menekültek, onnan nézték, mi folyik a szomszéd házban. A nagybátyjáék laktak ott. Őket vitték. Kiabáló férfiak tuszkolták fel a családot, Rózsikát, a kis négyéves unokatestvérét is, szatyraikkal, holmijukkal együtt a teherautóra. Nem értette, mi történik. De azt érezte, hogy valami nagyon rossz. Édesapja, aki testileg-lelkileg megtörve tért haza a szovjet hadifogságból, szótlan maradt, igaz, senki nem merte kérdezgetni. A szomszéd házba napokkal később új család költözött.

Hozzátartozóinkról csak hónapok múltán kaptunk hírt – meséli Schön Pálné, született Gyurin Magdolna, Világszövetségünk Bács-Kiskun megyei Szervezetének elnöke -, hogy hol is vannak: Hortobágy, Állampuszta. Közben folytatódtak a kitelepítések, a padlások lesöprése, a földek államosítása. Két év múlva meglátogathattuk őket. Istállóban laktak,

2018_03.indd 12 2018.03.23. 0:14:32

szalmazsákokon aludtak, fáztak, és naponta nehéz - azon a vidéken szükséges - munkát végeztettek velük. Megtették, hogy tudjanak enni. Amikor megláttam a kis Rózsikát, akivel mindig együtt játszottunk, olyan szorosan összeölelkeztünk, hogy nem tudtuk egymást elengedni. Amikor végre hazajöhettek, Bácsbokodra, már nem volt otthonuk. Azonban maradt egy kisterületű gyümölcsös, ahol állt egy kunyhó, oda költöztek be. Majd segítséggel későbbiek során kialakítottak egy kis szerény, rendezett otthont a falunkban.

Kisgyermekként, hogyan élte meg mindezt?

Nagyon nehezen. Volt egy idősebb nővérem, akire támaszkodhattam, mindig mellettem volt. Azonban az éjszakai dörömbölésekből, zaklatásokból nekünk is kijutott. Ez már a forradalom után történt. Akkor kilencéves voltam. Éjszaka többször jöttek ávósok, katonák fegyverrel. Kizavartak bennünket az ágyból, átkutattak mindent. Amint később megtudtuk, egy családtagunk, egy unokatestvér, aki iskolaigazgató volt, kivezényelt gyermekeket a falu központi helyére, ahol a felkelés és a tüntetés zajlott. November 4.-e után menekülnie kellett, szerencsére valaki értesítette őt, hogy keresik. Ekkor ő megindult. Éppen emiatt az összes rokonát üldözni kezdték, mindenkinél rendszeresen tartottak házkutatásokat. Őt keresték, de addigra már kijutott az országból. Éveken keresztül állandóan félelem-érzés tört rám, mikor hangos lépéseket, cipősarkak kopogását hallottam. Ez annyira mélyen a lelkemben maradt, hogy soha nem fogom elfelejteni a félelmet, a magas, hangos, erős emberektől és a zajtól. Édesanyám, nagymamám végig azt mondták, hogyha kérdeznek, semmit nem szabad mondani, csak gyorsan gyere haza. Erre emlékszem.

És kérdezték?

Nem egyszer! Éppen a közvetlen szomszédunk. Állítólag pont ő volt a feljelentő. Ez egy idős, olyan erős, karakteres bácsi volt, aki kint szokott állni az utcán. Kikerültük, ha csak lehetett, mert mindig faggatózott: „Na, mi van, egyedül aludtatok?" - Ilyen indiszkrét kérdései is voltak. Ezek megmaradtak nekem a gyerekkoromról.

Édesapám MÁV raktárkezelő volt a faluban. Be akarták léptetni a pártba, de nem tudták beszervezni. Büntetésből áthelyezték húsz kilométerrel arrébb, a bajai vasútállomásra, egy vasúti raktárba, de csak rakodónak! Abban az időben rossz volt a közlekedési lehetőség Bokodról Bajára, négy-öt óránként jártak a vonatok. Ezért megesett, hogy 24 órát nem volt otthon, vagy csupán két óra hosszára tudott haza jönni, aztán a következő vonattal mennie kellett. Emiatt végül úgy döntöttek a szüleim, hogy eladják a házat, és beköltözünk Bajára. A nővérem pedig már itt dolgozott. Nyolcadik osztályos voltam ekkor, és itt jelentkeztem középiskolába, gimnáziumba.
Nyugalmas és vidám diákévek következtek, a családban is békességben éltünk. Az iskolaigazgató apáca volt, katolikus gimnáziumba jártam. Azonban harmadikos koromban államosították, megszűntették az egyházi iskolákat, pedig ott latint tanultam, egészségügyi szakra jártam.

Beszélek-e otthon a szomorú múltról?

Nem. Erősen bennem élt, amit még a nagymamám tanított, semmit nem mondasz, és sem-

2018_03.indd 13 2018.03.23. 0:14:34

mit nem hallasz. Mikor már felnőtté váltam, és kiderült, hogy az udvarlómnak az édesapja is börtönben volt, mert kulák volt, tehát amikor a két család megismerkedett, akkor kezdtük kibeszélni a múltat: a Rákosi-korszakot, az üldöztetéseket, a kitelepítéseket és a forradalmat. Férjem nagyszülei német nemzetiségűeknek vallották magukat. Földet műveltek, hentes üzletük volt, de kulákoknak nyilvánították őket, és mindent elvettek tőlük. Kiűzték őket az országból; Weiblingenbe, majd Stuttgartba mentek. Haza többé már nem jutottak. A kitelepítések miatt apósom is fellépett, tevékenykedett ,56-ban, ezért aztán börtönbe került, Sopronkőhidára. Úgy tért haza, hogy egyetlen foga sem volt, mert, mivel nem vallott a börtönben, minden fogát kiverték; a térde el volt törve, és olyan idegállapotban volt, hogy otthon féltek tőle – ahogy a férjem mesélte. Hosszú idő kellett, hogy rendbe jöjjön.
Tehát tulajdonképpen mindaz, ami fölkeltette az érdeklődésemet ,56 iránt, az a férjemmel való megismerkedésnek köszönhető.

Hogyan találkoztak össze a férjével?

Diák volt ő is Baján, Baja másik területén lévő faluból, Vaskútról származott. Diákkoromban mindenkinek három hetet kellett dolgozni a nyári szünetben. A baromfi-keltetőbe kerültem, és őt is oda küldték dolgozni egy másik iskolából. 1969-ben házasodtunk össze.
Amikor már sorra alakultak a politikai üldözöttek szervezetei, a férjem tagja lett egy ’56-os szervezetnek, hogy a szüleit képviselje. Miután ő meghalt 2005-ben, egy év múlva én is beléptem a Dél-alföldi 56-os Vitézi Rendbe, 2007 novemberében pedig, a Történelmi Igazságtétel Bizottságba, és ott rendes tag voltam. A vitézi rendnél pedig már nagyon régóta végeztem adminisztratív teendőket, ott kaptam hadnagyi rangot. Mégis az utolsó tíz évben, mindig csak a szervezeteken belül, a baráti körben, meg a nővéremmel beszélgetünk azokról az időkről, a félelemről és a meghurcoltatásról.

Mi vonzotta a bajai szervezetet az 1956-os Világszövetséghez?

A TIB bajai szervezetének akkori vezetője, vitéz Rutay István, tartott egy közgyűlést, amiről részleteket nem tudok. Csak azt, hogy a közösség szavazással, egységesen úgy döntött: a bajai szervezet átlép az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségébe. Ez 2016 október-novemberében történt. Őt sajnos elveszettük a múlt év őszén. A tagok a Világszövetség vezetésével és elképzeléseivel tökéletesen egyetértenek, van közöttünk olyan, akinek csupán az a fontos, hogy tartozzon valahová.
Akár a TIB-ben, akár a Világszövetségben, mindennapos téma 1956. Vagy, mert volt politikai foglyok, vagy mert a kommunizmus áldozatai. Most is volt egy nagyon szép ünnepünk Baján, február 23.-án, a kommunizmus áldozatairól emlékeztünk meg.

Ebben a kevert világban, amiben élünk, hogy érzik a tagok, mi lesz 1956 emlékével?

Nálunk, a mi szervezetünkben leginkább családtagok, hozzátartozók vannak, akik az eseményeket otthon megismerve nőttek fel.

2018_03.indd 14 2018.03.23. 0:14:35

Csupán három olyan tag van, aki átélte ‚56-ot, voltak börtönben. Több forradalmár már meghalt. Akik még élnek, ők, amikor csak találkozunk, újra és újra sorolják a fájdalmakat, amiket okoztak nekik, és azt, hogy mit éltek át, hogy mennyire korlátozva voltak a későbbi életükben. Mások, akik nem voltak börtönben, csak előzetes letartóztatásban, ugyan „elengedték" a múltat, azonban a félelem - én úgy érzem - a mai napig bennük van.

Tehát feldolgozhatatlan mindaz, amit átéltek?

Igen, feldolgozhatatlan, bennük van a félelem, mert az első mondatuk mindig az, „Képzeljétek el, milyen borzalmas volt, amikor engem itt lefogtak … elvették tőlem… mi műveltek velem …!" Tehát a fájdalmakat idézik vissza. Soha nem múlik el, én úgy érzem. Nem hallom tőlük azt, hogy elfelejtem, mert mennyivel jobb most, vagy jobb lesz. Ők tiszta ügyért harcoltak, mindent feláldoztak, és mindent elvesztettek.

Én a városi kórházban dolgoztam a számviteli főiskola elvégzése után, majd a polgármesteri hivatalban, mint szociálpolitikai előadó, onnan mentem nyugdíjba. De dolgozom most is, a járásbíróságon, ülnökként. Azonban azt is az egyik feladatomnak érzem – és próbálom megvalósítani -, hogy gondolni kell a jövőre is, a jövő nemzedékre: tanulják meg '56-ot, tanúk maradjanak, és ne felejtsenek. Én az unokáimat mindig vittem magammal október 23-án, meg augusztus 20-án ünnepelni, mikor kicsik voltak és látogatóba jöttek Bajára. A lányom 1996-ban férjhez mentférjhez, 2003-ban Székesfehérvárra költöztek, a gyerekei ott nőttek fel. Lányom ebből a körből tehát kiesett, mert közben édesanyám, édesapám és anyósom, apósom is meghalt. Öt éve újra Baján laknak, mikor már ugye a gyerekek majdnem felnőtté váltak. A lányomnak két diplomája van, a kórházban dolgozik. Tud mindent, hogy mindkét nagyapjával hogy-mint volt, mik történtek, de zárkózottan beszéltünk róla, mert a férjem mindig azt mondta: mi átéltük, de neki ezt nem kell.
22 és 18 évesek a fiú unokáim, a nagyobbikat kicsit érdekli az a világ, '56 történelme, mert ő az én természetem, a kisebbet még nem. Amikor meséltem nekik, csak csodálkozva hallgattak, mert sajnos, ez ideig, semmi részlet nem volt abban a pár soros iskolai oktatásban, hogy a gyerek - ha a szülő nem mondja – konkrétabban értesüljön a forradalomról és a szabadságharcról. Nekem nagyon rossz érzés… Én ezt tapasztaltam, hogy az ország többi részén hogy van, azt nem tudom.
Nekem mindig ott van a tudatom mélyén.

Mit ad önnek ‚56? Ad-e valamilyen iránymutatást?

Igen, ad egy olyan iránymutatást, hogy ami ‚56-ban történt, azt valahogy meg kellene előzni: még egyszer hasonló helyzet ne alakuljon ki ebben a hazában. Ezt nem tudom jobban, pontosabban megfogalmazni. Ez már nagypolitika. De hogy az milyen, az rajtunk is múlik.

Vennes Aranka

2018_03.indd 15 2018.03.23. 0:14:37

1848. MÁRCIUS 15.

CSODÁLATOS SZELLEMI KIVIRÁGZÁS

1848. március 15.-én lángnyelvek csapkodtak a légben, és a tűzpirosra festette a magyar égboltot. Lobogtak az akaratok, a megalázottság érzése eltűnt, mert a tűz és a magyar, egy volt azon a márciuson.
Mi mindent is jelent számunkra ez a dátum: 1848. március 15. Büszkék vagyunk reá, mert nagyapáink és dédapáink kovácsolták annak abroncsait, amely összefogja népünket, és új utakra vezeti az országot, az igazi szabadság és nemzeti függetlenség jegyében. Mennyi emlékünk és lelkesedés fűződik ehhez a dátumhoz, erőt és hitet merítettünk ennek a napnak az emlékéből 1956. október 23.-án.
Az 1848-as magyar szabadságharcban az egész magyar történelem legnagyobb nemzedéke találkozott össze: *Petőfi Sándor*, a világot felrázó üstökös, *Széchenyi István*, a bölcs tanító és alkotó, *Kossuth Lajos*, a forradalmár, *Görgey Artúr*, a katonai lángelme, *Vörösmarty Mihály, Tompa Mihály, Arany* János*, Erkel, Madách Imre.* Mintha az egész magyarság és magyar szellemi élet, a szabadságnak ebben a csodálatos lángsugarában született volna meg. A keresztény nemzeti gondolat, a magyar szellemi fölény és a nemzetiségekkel való együttműködés nagy gondolata érvényesült az 1848-49-es napokban. A szabadság-eszme úgy sűrítette össze a magyarságot, mint a nagyítólencse fókusza a nap sugarait. Szeged parasztjai, akik huszárezredeket ültettek lóra, Kassa német-magyar polgársága, amely a vörössipkás zászlóaljat csatatérre küldte, a nemes kalmárok, akik aranyat-ezüstöt áldoztak, egy 150.000 főnyi, nagyszerű honvédség felszereléséért, a magyar történelem legnagyobb és legkiválóbb korszakát testesítik meg.

A nemzeti dal nyomdai előkészítése 1848. március 15.

A nagy merészségek viszik előre a világot! A merész tettek világítják meg az emberiség haladásának útját. Miként minden forradalmat, így a magyar forradalmat is, 1848. március 15.-ét, olyan kor előzte meg, amelyben a nemzet már kiutat keresett a XIX. század hibáinak a megoldásához. A békés rendezés felé vezető utat két lángelme világította be, e kor két nagy vezéregyénisége: *Széchenyi István* és *Kossuth Lajos*.
Ahhoz, hogy az 1848-as szabadságharc diadalmasan elinduljon, nem lett volna elég, hogy *Széchenyi István* kimondja: *„Magyarország nem volt, hanem lesz”*. Nem lett volna elég, hogy a nemzet legjobbjaiban megérlelődjék a szabadság vágya, és *az ezeréves magyar tölgy csodálatos szellemi kivirágzásba* boruljon. Még a bécsi forradalom híre sem mozdította volna meg a népet. Ehhez *Petőfi Sándor kellett!* A Tízek Társasága március 14.-én, dolgavégezetlenül ment haza a Pilvax-kávéházból, és csupán Petőfi Sándor rótta, javította odahaza, a *Nemzeti dal* világraszóló sorait. És másnap borús volt az idő, havas eső esett, az emberek fázósan húzták össze magukon a kabátot, és esernyőt tartottak a fejük fölé. De Petőfi felugrott a Pilvax asztalára és tettekre harsogta a tétovázókat: *„Rabok tovább nem leszünk!”*
Ez az egyetlen ember, ez a dübörgő költemény, ez a merész tett indította el a pattanásig feszült Nemzetet a tettek útjára. A Pilvax-kávéházból kivonuló kis csoport, hamarosan nagy tömeggé vált. A pesti diákság, fiatal írók, művészek olyan sokaságává, amelynek élén olyan igazi vezető egyéniségek álltak, mint *Petőfi Sándor, Jókai Mór, Degré Alajos, Vasvári Pál, Irinyi József, Vajda János, Pálffy Albert, Vahot Imre.* A tömeg a *Landerer* és *Heckenast* nyomdához vonult, ahol *Mit kíván a magyar nemzet* címmel, rögtön – cenzúra nélkül –, kiszedték és kinyomtatták, a már korábban megszületett 12 pontot, valamint Petőfi Sándor, forradalmi himnusznak is beillő költeményét, a Nemzeti dal-t. Délután már az egész város izgatottan talpon volt. Esni kezdett jó szaporán, de a tömeg fölment Buda várába, kiszabadította Táncsics Mihályt, és diadallal hozta át Pestre.
A Kossuth Lajossal az élen kivívott márciusi nemzeti újjászületés, melyet törvényesített *Batthyány Lajos* miniszterelnöki kinevezése, nem tetszett Bécsnek. A bécsi kamarilla kétszínű politi-

2018_03.indd 16 2018.03.23. 0:14:38

kája, *Kolowrat*, cseh-osztrák méregkeverő politikussal az élen, *Jellasics* bánná való kinevezésével, elvágott minden lehetőséget a békés rendezésre. Bécs maga támogatta a bán felfegyverkezését. A kegyetlenséggel pusztító szerb bandák mögött a belgrádi osztrák konzul és egy alezredes álltak. Az oláhokat pedig császári tisztek vezettek. Az új magyar kormánynak egyetlen kötelessége volt: a védelemről gondoskodni! Nemcsak nemzeti léte, hanem történelmi szerepe is ezt követelte. Kossuth Lajos törhetetlen ereje, Petőfi Sándor lángoló tettrehívó képessége és Görgey Artúr kitűnő katonai tehetsége megszervezte a magyar honvédséget. A felszabadított jobbágyság a történelmi szerep új harcosa lett. Az 1848-as szabadságharc diadalmaskodott. Az országot megtisztították a császári vezetés alatt álló, rabló és gyilkoló bandáktól. *A szabadságharc ékes bizonyítéka volt a Kárpát-medence népeinek fejlődéséből fakadt testvéri összefogásának*! Bácskai svábság, győri németség és rácság, *Branyiszko* szlovákjai és a ruszin nép együtt örült és sírt, s hullatta vérét. Ez a *testvériesedés* a magyar föld, a búzával ékes rónaság, a kies hegy- és völgyvidék történelmi szerepe volt és marad. Olyan idők voltak ezek, mint Diocletianus császár keresztényeket pusztító évei. Az elvérzettek helyébe újak léptek. A tegnap még új telepes, kereskedő, vagy hajóvontató svábok, rácok, bunyevácok, holnap már a magyar sors osztozói.
Mint vihar a fát, úgy ráz bennünket, több mint ezeréves történelmünk. Tatárjárás: 1241-42, Mohács 1526, Rákóczi Ferenc kurucai, 1711: a majtényi síkon kényszerültek fegyvereik letételére.
1848-as győztes csatáink után, jött Világos és Arad. Már *Bismarck* is mondotta: *Csoda, hogy ez a kis nép, annyi balsors és megpróbáltatás ellenére megmaradt, és országot épített.* És akkor még nem beszéltünk, két vesztes háború borzalmairól, az ország megcsonkításáról és azokról a milliókról, akiknek vándorbotot kellett venni, egy jobb megélhetés reményében.
A nemzetvédelem a hősiség legerőteljesebb próbája, mert ennek során szilárd jellemű emberek gyenge fegyverzettel veszik fel a harcot a túlerővel szemben. Akkor válnak igazán hősökké, amikor ennek tudatában, de az igazság győzelmében bízva erős hittel vívják meg a küzdelmet, és sikerrel viszik diadalra a tisztán megőrzött zászlót, amelyen Isten szent neve mellett a Haza szent neve is ott ragyog.

Akarjatok, tegyetek, mert kopogtat a nemzet halála!

A világban szétszóródott 1956-os magyar szabadságharcosok nevében:
Véghely Tibor
Ottawa, Kanada

Március 15-i koszorúzás Pestszentlőrinc-Pestszentimrén

Péntek László, a körösfői Rákóczi Kultúregylet elnöke ünnepi beszédet mond

Fotók: Városkép

Dr. Lomnici Zoltán főbíró, szövetségünk tiszteletbeli elnöke és dr. Sántha Gábor, szövetségünk elnöke a XVIII. kerületi Vasvári Pál kopjafánál

2018_03.indd 17 2018.03.23. 0:14:39

BEMUTATJUK TÁRSSZERVEZETEINK VEZETŐIT

PINTÉR KORNÉL ELNÖK

MAGYAR VIDÉK ORSZÁGOS 56-OS SZERVEZET

1956-ban apai nagyapja a forradalmi bizottság elnöke volt a Somogy megyei Jákón. Édesapja pedig katona, századírnok. Sok katonatársát leszerelte a forradalom alatt, amiért később hadbíróság elé került. Szerencsére, akinek számon kellett volna kérnie, disszidált. Édesapja azonban mégis csak a nagypapa halála után beszélt a forradalomról és szabadságharcról, amikor nagyszülei hagyatékából előkerültek röpiratok, újságok, mint a Szabad Somogy és a Népakarat.

Hogyan hatottak mindezek önre? – Kérdezem Pintér Kornél elnöktől.

Kettős neveltetésem volt, hiszen az iskolai mellett az otthoni teljesen eltért az akkori korszellemtől. Számomra természetesnek tűnt, hogy hétvégén szentmisére ment*ünk*, a falon mindig ott függött a feszület. Az életünk része volt *Horváth Berárd* atya, aki havonta egyszer, vasárnap nálunk ebédelt. Sok mindent szüleim életéből csak később értettem meg, haláluk után. M*ég ma is hálás vagyok nekik*. Kerülték a kommunistákat, nem vettek részt a *tö*megszervezetekben, nem jártak világi közösségi rendezvényekre, korlátozott számú személlyel tartották a barátságot, a kapcsolatot.
Az ’56-os szellemiséget a maguk szerény módján egyébként a diktatúra alatt is ápolták. Érdekes volt, ha a Kádár-rezsim éveiben a televízióban vagy a rádióban 1956-ról beszéltek, akkor édesapám automatikusan lekapcsolta a készüléket. Gondolom, nem viselte el a hazugságaikat. Apai nagyapám halála aztán elkezdte lebontani a hallgatás falát, mivel az ’56-os anyagok mellett előkerültek dédnagyapám kitüntetései, többek k*özött a Nemzetvédelmi Keresztet*, melyet a Tanácsköztársaság leverésében való részvétele miatt kapott 1941-ben vitéz nagybányai *Horthy Miklós* kormányzó úrtól. Családom egyébként anyai és apai ágon is azok közé tartozott, akiket a kommunizmus idején kifosztottak, és sokat szenvedtek az elnyomás időszakában. Így természetes volt az érdeklődésem a történelem és a politika iránt, valamint antikommunista beállítottságom.
Nem voltam KISZ-tag, bohócot csináltam az Ifjú Gárda tagságukra nagyon büszke kádergyerek osztálytársaimból; nem mentem el a kötelező felvonulásokra, melyekből persze számtalan gondom adódott. A magam módján lázadtam ellenük, elkezdtem csokornyakkendőt és kalapot hordani. Gimnáziumi éveim alatt szegény édesanyámnak azt mondta a fogadóórán az egyik tanárom, hogy antiszociális vagyok és *méltatlan a szocialista ifjúság képviseletére*. Erre viszont ma is nagyon büszkén tekintek vissza, hogy már akkor sem keveredtem közéjük.

Pintér Kornél és családja

Egy ember értékrendjét a családi neveltetésén kívül külső tényezők is befolyásolják. Megőrzött-e ilyen meghatározó eseményt, mondatot?

Akadnak ilyenek, melyek egy életre megmaradtak bennem. Kedves emlékem, amikor – 1984 körül – felső tagozatos voltam az alsóörsi általános iskolában. Napközibe jártam, amikor egy őszi délután, a szünetben a tanár úr bekapcsolta a rádiót, és a Szabad Európára hangolta. 1956-ról beszéltek, meg arról, hogy Kádárék hazudoznak. Otthon csak rémüldöztek, amikor arról meséltem, hogy minden tisztességes ember úgy várja a Kádár-rendszer végét, mint Húsvétkor az igaz hívő keresztények Krisztus Urunk feltámadását.
Csaknem harmincéves koromig ministráltam XIII. századi kis templomunkban, *Lovas* községben, ahol élünk, most két nagyobb gyermekem, *Huba Csanád* és *Zselyke Ida* követi a példámat, idővel a legkisebb, *Villő Emese* is

2018_03.indd 18 2018.03.23. 0:14:39

csatlakozik hozzájuk. Emlékszem, 1989-ben *Nagy Imre és mártírtársai újratemetése előtt* meghirdették, hogy a budapesti gyászszertartás időpontjában országszerte szólaljanak meg a harangok. Nem értettem vele egyet, mert Nagy Imre az Anyaszentegyház ellensége és ateista volt. Megerősített ebben feledhetetlen *Dr. Körmendy József* prépost atyánk álláspontja, aki szerint az egyik kommunista kivégezte a másikat, nekünk, hívő római katolikusoknak, ebben az ügyben nincs teendőnk, harangszó meg végképp nem jár neki. Ezek a dolgok nagyon mélyen bennem vannak.

Az '56-os családi örökség, a vidéki lét irányította a politika, a kisgazdapárt felé?

Felmenőim 300 éve élnek Lovas községben, így nagyon sok szálon kötődöm a településhez, ez családi örökségem része. Minden március 15.-én anyai üknagyanyám, *Szathmári Lídia édesapjának, Szathmáryi Péter* 1848-as honvéd altisztnek a sírját megkoszorúzzuk, a Hősök Napján, a Doni áttörés évfordulóján pedig annál a II. világháborús emlékműnél tisztelgünk, amelyen anyai nagyapám *Holczhauser János* neve is szerepel. Őseim 1945 előtt a földből, a balatoni halászati jogokból, az állatokból, továbbá kőbányászatból éltek. A bolsevizmus időszakában minden elveszett, sőt nehezítette helyzetüket, hogy egykori cselédjeik a kommunista rezsim helyi vezetői lettek, és érdemtelenül bántották régi kenyéradóikat. Az 50-es években például ugyanezek a volt cselédek csasztuska brigádot is alakítottak, és dédnagyapám kapujában énekelték *förmedvényeiket.* Nehéz volt helyben maradni, a nagygazdák *többsége elköltözött a településről, a mi családunk viszont ott maradt*, és dacolt velük. Úgy gondolom, azért üldözték kor*ább*i munkaadóikat, hogy semmi se emlékeztesse őket cseléd múltjukra. Az államosítások idején dédnagyapámnak 18 alkalmazottja volt a megmaradt OTI-lapok[1] tanúbizonysága szerint, csak néhányan tartottak ki mellette. Inkább hittek a kommunista propagandának, mint a saját érzéseiknek.

Szerényen számolva is számos '56-os szervezet létezett már a rendszerváltozás környékén is hazánkban, Veszprémben mégis létrejött egy újabb, a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetség, 1993-ban. Magától értetődő volt az ön számára, hogy ott a helye?

Bejegyzésünk valóban 1993. áprilisában történt meg, de bajtársi közösségünk Veszprémben már jóval előbb kiépült. Magját az 1991-ben létrejött Veszprém Megyei '56-os

A Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet a Hűség 1956-hoz Érdemkeresztjét adományozta annak a Dégi Andrásnak

Nemzeti Párt alkotta, amely időközben megszűnt, s feladatait az új szervezet vette át. Alapítója és első elnöke a Balatonakaliban élő *Németh László* '56-os elítélt volt. Mára minden megyében jelen vagyunk kisebb-nagyobb közösségekkel. A kommunista diktatúra politikai üldözöttjeit tömörítő országos szervezetek közül az *egyedüliek vagyunk, akiknek a központja vidéken van* és nem a fővárosban.
Jobboldali elkötelezettségem korán kialakult, még középiskolás koromban beléptem a Független Kisgazdapártba, melynek később választott tisztségviselője is lettem. A Kisgazdapárt színeiben egyébként betöltöttem a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének alelnökségét is, de helyben is megválasztottak önkormányzati képviselőnek.
A Független Kisgazdapártban nagyon sok egykori politikai elítéltet, 56-os hazafit, egykori nemzetőrt, a bolsevizmus alatt üldözött nagyszerű magyar testvéremet ismerhettem meg. Tőlük nagyon sok mindent hallottam, melyek később szintén meghatározták gondolkodásomat. 1989-es belépésemkor a politikai okok-

1 *Az 1927-ben létrehozott Országos Társadalombiztosító Intézet tagságot igazoló lapja. A Bethlen-kormány népjóléti és munkaügyi minisztere, Vass József nevéhez fűződik az OTI létrehozása. 1950-ben szűntették meg.*

2018_03.indd 19 2018.03.23. 0:14:40

ból többször is bebörtönzött felsőörsi *Csonka Imre* bátyám a lelkemre kötötte: *„A kommunistának akkor sem szabad hinni, ha két méter föld van rajta, és sírján a ló legel.”* Sokszor eszembe jut, hogy mennyire igaza volt.

2005 januárjában választották meg elnöknek. Nemsokra rá tragédia történt, a gerincsérve kiszakadt és deréktól lefelé megbénult. Győrben sikeres műtétet hajtottak végre az idegsebészeten, azonban hosszú hónapok teltek el, míg lábra tudott állni, de mozgássérült maradt. Mi adott erőt a túléléshez és a talpra álláshoz?

Nagyon nehéz volt testileg és lelkileg is átélni a betegségemet, de ha a Jóistenbe vetett hite mellett az ember életében vannak kitűzött célok, akkor azok a betegségtudatot háttérbe szorítják. Családomon kívül nagyon sok segítséget és együttérző támogatást kaptam a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet bajtársi közösségétől és a Vitézi Rendtől is, amelynek apai dédnagyapám jogán 1997-től a tagja vagyok.
2005 decemberében éppen a veszprémi kórházban feküdtem, amikor bejött hozzám a főorvos és megkérdezte, hogy mivel foglalkozom. Észrevette, hogy nagyon sok idős látogatóm van, akik könnyes szemmel mennek ki tőlem. *„Ennyi nagyanyja és nagyapja pedig senkinek sem lehet!*” – mondta. Tényleg megható volt ez a törődés, amit egy egész életen át megőrzök magamban.

A járás, az utazás korlátai nem gátolják tenni akarását, a gondolatok tempóját. Mindig vannak újabb és újabb tervei, s érkeznek az értesítések a különféle rendezvényekről. Mi segíti az ötletek születését és ki-kik a megvalósítást?

Megyei szervezeteink az ország legkülönbözőbb részein rendkívüli odaadással, de sajnos fogyatkozó létszámban képviselik 1956 szent *ügyét.* Ahogy távolodunk az időben, egyre kevesebben élnek közöttünk olyanok, akik az akkori

események aktív részesei voltak. Törekszünk arra, hogy az 56-os szellemiség továbbvitele érdekében bajtársaink leszármazottjait is bevonjuk a munkánkba, illetve nyissunk az ifjúság felé. Mára a hagyományápolás került előtérbe, előadássorozatokat, könyvbemutatókat, megemlékezéseket, emléktábla- és emlékműavatásokat szervezünk, bár időnként jelentkeznek még egykori résztvevők, főként olyanok, akik időközben hazatelepültek hajdani emigrációjukból.
A kommunizmus bűneinek széleskörű megismertetése hatalmas és véget nem érő feladat. 1983-tól Veszprémben volt egy nagyszerű antikvárium, amit egy idő után a néhány éve elhunyt *Szokoly István* vezetett. Amikor látta, hogy *Prohászka Ottokár, Tóth Tihamér, Bangha Béla* és *Koszter atya* könyveit vásárolom, akkor megkérdezte: mi is érdekel valójában? Az egyházi irodalom mellett az 1945 után betiltott, a kommunizmus bűneit feldolgozó művek tartoztak a gyűjtési területemhez. Erre István rávágta: *„Kedves ifj*ú barátom, ha életévben annyit fog *élni, mint Noé* és *minden idejét az olvasásnak szenteli, akkor sem tud az ilyen könyvek* végére érni, a kommunisták bűnlajstroma ugyanis végeláthatatlan*!”*
Igaza lett. Sőt, ezen felismerés hatására mi is adtunk ki könyveket. Eddigi 13 éves elnökségem alatt összesen 6 kötetet. 2018. március 2.-án rendeztük meg a *84., előadással egy-bekötött* könyvbemutatónkat! Mindig a kommunizmus áldozatainak emléknapjához kötünk egy-egy eseményt.
Számos emlékművet és emléktáblát állítottunk az elmúlt 25 évben, legutóbb 2018. február 28.-án, Veszprémben, az egykori Várbörtön oldalán avattuk fel a kommunista diktatúrák időszakában ott raboskodó, illetve kivégzett egykori politikai elítéltek emlékhelyét. Az esemény legmegrendítőbb pillanata tagadhatatlanul az volt, amikor az 1967. február 17-én ott, vértanúhalált halt *Hamusics* János, *az utolsó magyarországi politikai kivégzett,* emlékére özvegye és a Hamusics-per még élő utolsó politikai elítéltje elhelyezte a koszorút.
A programok megvalósításban közvetlenebbül számíthatok szerető feleségem és elnökségi tagjaink támogatására, segítségére, de egy-egy nagyobb rendezvényünk számos bajtársnő és bajtárs segítségével valósul meg. Nagyszerű közösség a miénk, az elmúlt évtizedekben szinte egy nagy családdá alakult át. *Örülök, hogy a tagja lehetek!*

V. A.

2018_03.indd 20 2018.03.23. 0:14:40

„RÁNKSZÁMOLTATOTT ÉVEK”

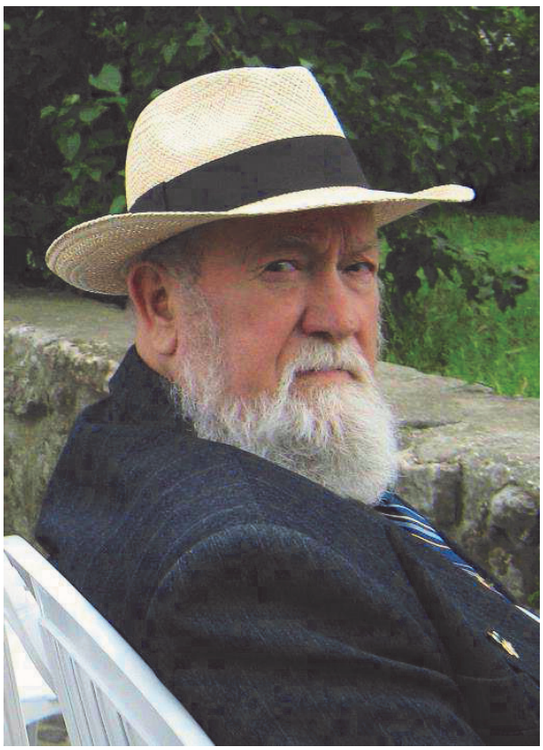

Lehet, hogy a forradalom és a börtön érlelte igazi költővé Priska Tamást. Bár versei olyan bátor hangúak lehettek már gimnazistaként is, a Rákosi-rezsim alatt, hogy az ország összes középiskolájából kizárták. Segédmunkás lett, azután kiváló hőszigetelő szakemberré képezte magát. Magától értetődő, hogy 1956-ban a forradalom harcosai között találta meg helyét; azok között, akik október 31.-től november 10-ig védték a Royal Szállót. Mesebesült, de a szálloda vendégei közrefogták, s kimenekítették az épületből, mielőtt a szovjetek betörtek. Hiába bújt el rokonoknál, megtalálták. Nyolc évet töltött börtönben, amit Isten-hite segített túlélni. Élethivatásának tartotta a forradalom emlékének ápolását, 2013-ban távozott az élők sorából, december 7-én helyezték örök nyugalomra a Budafoki Temetőben.

Priska Tamás:

lesz majd neved

kik dúlt örömmel tűzbenégve láttak
közöttük soknak árny vagy rossz lelkiismeret
hitték hogy bátrak ők hisz megcsodáltak
s ma más virág virít szívük felett

ha így nevezlek nemcsak megköveznek
ha úgy az arcom szégyenpírban ég
mikor lesz már neve a neveknek
fogsz ragyogni tündökölni még

penészvirág vagy de tiszta és igaz
mely gyomok között nő rejtve fénytelen
s mert tépte marta fojtogatta gaz
a sok-nevű most névtelen legyen

ránkszámoltatott évek vadvirága
percszirmaidat meddig hullatod
a könnyes vér alvadt szent talajába
talán vettettek csirátlan magok

de mennyi jó és újra éledni-képes
*vert sötét lelkekben fény-gy*ökeret
s porladó testük átok-televényes
sebekből pattant remény-rügyeket

legtöbbünk lelkén bár hegedő var van
kapard fel újra kínok kínjait
mert féreg les rád a vörös-avarban
s falja jövőt dajkáló szirmait

érlelj gyümölcsöt a satnya kocsányon
a könnyöntözés tengerré dagadt
s az izzó-reménységű szív-melegágyon
milliók hamvasszák hímporodat

dobd el a gyászodat ünnepit öltsél
mosollyal árasszál szeretetet
*s nézd mint válik a penész gyü*mölccsé
méltó lesz hozzád lesz majd neved

s ha újratemetni *s avatni fogunk*
bűnbánatát nem-oldva latornak
megigazult /naggyal/ magasztosulunk
porbatiport részesi e kornak

O.B Vác, 63-as zárka, III. o, 1960

2018_03.indd 21 2018.03.23. 0:14:40

SZEKERESGAZDÁK
A HUNGARICUMOK KAPUJÁBAN

Jégbontó havának 23. napján, azaz 2018. február 23.-án évértékelő közgyűlést tartott a Komáromi Szekeresgazda Hagyományőrző Egyesület. Erre az eseményre Világszövetségünk elnöksége is meghívást kapott, hiszen többéves kapcsolat és közös programok fűznek össze bennünket. Világszövetségünket nyolcan képviseltük.

A szekeresgazdák meghívása az istentisztelettel egybekötött díszközgyűlésre szólt. Világszövetségünk egyik képviselőjeként én is részese lehettem az eseményeknek. „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat”(Lk 10,27) ezzel a gondolattal érkeztem a Kárpát-medence második legnagyobb református templomába, melyet az 1788. szeptember 23-án szenteltek fel. Az istentisztelet megkezdése

Zetényi Csukás László a Komáromi Szekeresgazda Hagyományőrző Egyesület alelnöke

előtt gyülekezett tagjaival együtt felállva, fogadtuk a templomba érkező szekeresgazdák történelmi zászlóját. *Farkas Gáspár* a Komáromi Szekeresgazda Hagyományőrző Egyesület elnöke köszöntötte a gyülekezet tagjait és a vendégeket. Az énekkar vezetésével közösen énekeltük a 90. zsoltárt „Te benned bíztunk elejétől fogva, Uram…”. a zsoltár elhangzása után, *Fazekas László* református püspök igehirdetése tette méltóságteljessé a díszközgyűlést. Felemelő volt hallani a kórus műsorát és *Wass Albert: Üzenet haza* című versét. Ott és akkor mindannyian átéreztük a szekeresgazdák ősi hagyományát megőrző eskü szövegét, melyet *Zetényi Csukás László* elnökhelyettes az Úrasztalánál az egyesület új tagjaival közösen mondott el. Az esküt tett új szekeresgazda tagokkal és a gyülekezettel énekeltük, a 25. zsoltárt „Szívemet hozzád emelem, és benned bízom Uram. Majd a Himnusz hangjaival véget ért a templomi ünnepi díszközgyűlés.

Az olvasóban felmerülhet a kérdés, hogy miért itt, a templomban tartották az éves közgyűlésük első részét a szekeresgazdák? A kérdésre *Jókai Mór* és *Zetényi Csukás László* adta meg a választ.

Jókai Mór nagyszerűen ecsetelte regényeiben a komáromi szekeresgazdák erős kötődését a református valláshoz. *Zetényi Csukás László* elnökhelyettes elmondta: az ellenreformáció idején templomukat elvették. Amikor szabaddá vált a városban is a vallásgyakorlás, ezüst menteláncaikat és gombjaikat, a feleségek pedig ékszereiket adományozták a templomépítés céljára. Ily módon egy-egy szekeresgazda két és fél, három kilogrammnyi

Fazekas László refomátus püspök

2018_03.indd 22 2018.03.23. 0:14:43

Szövetségünk tagjai az istentiszteleten

ezüsttel és kétkezi munkájával járult hozzá az egykori Szombathy utcában (ma Jókai Mór utca) felépült komáromi református templom munkálataihoz, amelyhez kilencven napig tartó úton ingyen szállították a messzi Boszniából az épületfát és Tatáról a téglát.

A közgyűlés a templommal szemben található a Komáromi Református Kollégium épületében folytatta az évértékelő munkáját. Az épület felé haladva elgondolkoztam; vajon mi, a Duna másik partján élők, képesek lennénk ilyen áldozatot hozni Hazánkért?

A közgyűlés második része már a munkáról és a feladatokról szólt. Meghívottként *Stubendek László*, Révkomárom polgármestere is részt vett az ülésen, és elismerően szólt a szekeresgazdák városban betöltött szerepéről.

Farkas Gáspár elnök a 2017. évet értékelő beszédében kihangsúlyozta, a szekeresgazdák írástudó, művelt emberek voltak, magyarul,

Farkas Gáspár , Zetényi Csukás László, Borbély Károly és Dr Sántha Gábor

németül és latinul is beszéltek. Minden családban megtalálható volt Károli Gáspár Bibliája, a Szikszai imádságoskönyv és a komáromi Kalendárium. Beszámolt a munkájukról, eredményeikről és rendezvényekről, ahol büszkén képviselik és mutatják be őseiktől örökölt hagyományaikat. Fontos esemény volt Világszövetségünk budapesti programjain való részvételük. Az év legnagyobb sikerének tartotta, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárba felvételre kerültek a szekeresgazdák, majd ismertette a bizottság indoklását: *„a komáromi szekeresgazda életmód és viselet csak Komáromban, a történelmi Felvidék legfontosabb városában volt fellelhető, és az egész kárpát-medencei magyarságot tekintve teljesen egyedülálló.”*

Elhangzott a Komáromi Szekeresgazda Hagyományőrző Egyesület 2017. évi gazdaság beszámolója, mely elfogadásra került.

A hozzászólások keretében: *Dr. Sántha Gábor* Világszövetségünk elnöke a határokon átívelő magyar-magyar kapcsolatok fontosságát emelte ki. Elmondta, hogy a szekeresgazdák őseiket a honfoglaló Árpádig tudják visszavezetni, és a magyarság történelmében jelentős szerepet vállaltak és vállalnak. További együttműködést ajánlott, javasolta nagykövete lesz annak, hogy a komáromi szekeresgazda hagyományoknak mielőbb a hungaricumok sorába kerüljenek. A híres szekeresgazda könyvtár állományának bővítésére átadta Világszövetségünk ajándék könyveit *Farkas Gáspár* elnöknek.

Zetényi Csukás László elnökhelyettes felszólalásában hangsúlyozta, hogy az egyesület tovább ápolja a hagyományaikat, számos előadást tartanak iskolásoknak és felnőtteknek egyaránt. Továbbra is kiemelt feladatuk a város valamennyi rendezvényén való megjelenésük, ahová magukkal viszik jelképeiket.

Madár János a Magyar Újságírók Közössége elnöke, Világszövetségünk tagja közös együttműködés első lépéseként átadta a Magyar Újságírók Közössége kulturális folyóiratának, 2017-ben megjelent példányait. Felajánlotta, hogy a továbbiakban mindig megküldik a Magyar Múzsa című folyóirat megjelenő példányait az egyesületi könyvtár számára.

Farkas Gáspár elnök ismertette a 2018. év feladatait. Célként jelölte meg az egykori

2018_03.indd 23 2018.03.23. 0:14:45

Szücs Béla Albert

komáromi szekeresgazda hagyományok ápolásának folytatását. Ismertette, hogy a város által meghirdetett pályázaton elnyerték a komáromi erődben 25 évre, háromszor 80 négyzetméternyi földszinti termet és pincerészt. Itt szeretnék kialakítani szervezetük állandó székhelyét, emellett kiállításokat szerveznének. A kiállítások témája, a szekeresgazdák múltjával és jelenével lenne kapcsolatos. Céljuk, hogy minden érdeklődő ismerje meg az évszázadokon át, jelentős társadalmi szerepet betöltő, illetve jelenleg is a város életében megjelenő szekeresgazda egyesületet tevékenységét. A termekben végzendő munkákban, a kiállítási tárgyak összegyűjtésében a tagságnak részt kell vállalni, mondta az elnök.

Szücs Béla Albert, a Világszövetség Komárom Esztergom megyei elnöke a család szekeresgazda hagyományait ismertette, és felajánlotta a tulajdonában lévő kép és okmány másolatát, amelyek a megrendezésre kerülő kiállítás részei lesznek. A szekeresgazda egyesület elnökség tagjai részére átadta a *„Magyar szívvel - szovjet uniformisban”* című könyvének példányait. A könyv az 1956-os forradalom alatt teljesített katonai szolgálatáról szól.

Farkas Gáspár elnök megköszönte a hozzászólásokat. Határozati javaslatokat terjesztet elő, melyet a tagság elfogadott. A magyar Himnusz eléneklésével fejezte munkáját a közgyűlés. Szeretet-vendéglátás keretében közös vacsorán vettünk részt, ehhez az egyesület tagjai járultak hozzá: ki borral, ki pálinkával és pogácsával, vagy saját maga sütötte kenyérrel és „meglepetés” sült malaccal. *Farkas Gáspár* elnök nagy szakértelemmel szeletelte és adagolta ki a vendégek és a tagság részére a malacpecsenyét. Hazafelé a vonaton átgondoltam azt a négy órát, amit a Felvidéken élő magyar testvéreimmel töltöttem. Jól éreztem magamat közöttük! Mert tapasztaltam, hogy nemzeti múltjukat, magyar nyelvüket féltve őrzik, hagyományaik, kultúrájuk megőrzésért munkálkodnak, magyar közösségfejlesztésük példaértékű, és talán nem túlzás, hogy elért eredményeiket sikerként, magyarságukat büszkén élik meg. Munkájuk, tenni akarásuk, megbecsülést vált ki szlovák nemzetiségű polgártársaikból.

Megérkezve Budapestre, szembetalálkoztam az itthoni valósággal, ellenzékiek tüntettek a Kossuth téren. Nem értem, hogy miért? De azt tudom, hogy az ellenzéknek semmi sem jó, nem tudnak örülni az elért sikereinknek, nem becsülik, amit a kormány vezetésével a magyar nép nyolcéves munkájával elért. Elég abból, hogy a nemzet egyesítése helyett műveletlen és ostoba csoportok, románozzák a székelyt, tótozzák a felvidéki magyarokat és nekik a délvidéki magyarok csak szerbek! Azt hangoztatják, a határokon túl élők ne szólhassanak bele az anyaország életébe. De ők magyarok, magyar állampolgárok!

Visszaidéződött bennem felvidéki barátaink búcsúzáskor elhangzott véleménye:

”ha mi itt úgy széthúznánk, mint ti a Duna másik oldalán, akkor itt, a Felvidéken már talán nem is lenne magyar.”

Csigás Zoltán

2018_03.indd 24 2018.03.23. 0:14:47

HAZAFIAS KÖLTÉSZET A MAGYAR IRODALOMBAN

Immáron huszonharmadik alkalommal rendezte meg a XVIII. kerületi Vörösmarty Mihály Ének-Zenei Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium versmondó versenyét 2018. március 8.-án, **Hazafias költészet a magyar irodalomban** címmel. Annakidején *Járainé Dr. Bődi Györgyi* – akkor még az iskola igazgatójaként – országos eseménynek szánta, azonban az évtizedek során olyan népszerűségre tett szert, hogy a Kárpát-medence minden részéből jelentkeztek. Ebben az esztendőben a Duna Palota adott otthont az eseménynek.

A költők tanítanak hazaszeretetre is, a versmondók tanítanak haza és vers-szeretetre egyaránt - hangsúlyozta megnyitójában *Szarvas Attila*, Pestszentlőrinc-Pestszentimre alpolgármestere.

Pásztor Józsefné intézményvezető, rendező az 1848-as forradalom és szabadságharc üzenetére hívta fel a figyelmet, és örömét fejezte ki, hogy: *ilyen sokan vannak, akiknek a mai „trendi" világban sem „ciki" verset mondani, hazafias gondolatokat tolmácsolni, akik értenek valamit az irodalom mondanivalójából, hagyják magukat megérinteni a varázsa által.*

A zsűrit az idén is, mint mindenkor, neves színművészek, tanárok, közéleti személyiségek, valamint az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének elnöke, *dr. Sántha Gábor* és alelnöke, *Csigás Zoltán* alkották. A rekordszámú jelentkező között nívós és kiélezett verseny zajlott, a négy korcsoportból háromban holtverseny alakult ki az első helyen.

Az eredményhirdetés során a Nemzeti Fórum, és az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége különdíjakat adott az arra érdemeseknek oklevelek- és könyvjutalmak formájában.

Nagy Mátyás

A bíráló bizottságok tagjai és a verseny díjazottai

2018_03.indd 25 2018.03.23. 0:14:47

1956-os kerekasztal beszélgetés Genfben

A Genfi Magyar Kulturális Központ a forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára emlékezve kerekasztal beszélgetésre invitálta a genfi magyar '56-os generációt. Ez a rendezvény amellett, hogy kiemelkedő fontossággal bírt a volt forradalmárok számára, – hiszen ők talán az utolsó kerek évforduló keretében mesélhették el személyes élményeiket – a fiatalságnak is egyedülálló alkalmat biztosított, hogy első kézből hallhassák, mit éltek át „nagyapáink". A találkozót egy „Az én '56-om" című MTVA programból vett rövid epizód levetítésével kezdtük meg, ami egyrészről megadta a beszélgetés hangulatát, valamint egyfajta segítségül szolgált a felszólalóknak, hogyan is keretezzék be mondandójukat.

Egykori forradalmárok: Való János, Bíró István, Unger László, Szilágyi Béla (balról)

Az első visszaemlékezést Nádas Tamás építésztől, egy akkori műegyetemistától hallottuk, aki 1956 nyarától részt vett a jól ismert „16 pont" kidolgozásában, és aki az október 23-át követő napokban a Budapesti Egyetemek Forradalmi Diákbizottságának tagja volt. „1956 októbere május 1.-jén kezdődött, amikor az egyik budai kollégium diákjai címer nélküli magyar zászlókkal vonultak fel", hangzott az első mondat. Kiemelte, hogy eredetileg olyan általános, hosszú távú célok is a tervezett pontok részét képezték – mint a halálbüntetés eltörlése, az egyénileg dolgozó parasztok és kisiparosok termelési szabadsága, az ipar decentralizálása, hogy a vidéki fiatalság lakóhelyéhez közel jusson munkához – melyek kimaradtak a végleges követelésekből.

Egyesek hangsúlyozták, többek között Körffy András Egerből, aki akkor 16 éves volt, hogy főként az ifjúság volt jelen a forradalom eseményeiben, ami az átlag életkort 30 év körül határozta meg. A II. világháború 16-18 évesen behívott katonái tizenegy esztendővel 1945 után ismét kiálltak harcolni hazájuk szabadságáért. Erre a kijelentésre azonban rácáfolt egy a 25-ös cellában nyolc év nyolc hónapig raboskodó Bíró István, aki személyesen nyolcvanéves elítélttel is találkozott. Az ő visszaemlékezéseit mindenki meghatottan és lélegzet visszafojtva hallgatta: a Kisfogház cellájából – mely börtön volt a börtönön belül – minden nap hallotta a rettentő kivégzéseket. Néha „csak" három-négy, máskor több mint tíz is volt egy nap. Némán, idegileg megtépázva élték át Nagy Imre akasztását is, mesélte. Jelen volt a Sztálin-szobor ledöntésénél, és látta, amint mentő autók érkeznek a Rádió épülete elé, titkon lőszereket szállítva az ÁVO-soknak. Meglepő részleteket is megtudtunk: görög őrök vigyázták a letartóztatottakat a Fő utcai kínzókamrákban a forradalmat követő években. Visszaemlékezéseit a váci börtön '60-as évekbeli éhségsztrájkjának történetével zárta.

A következő felszólaló, a Genfi Magyar Egyesület elnöke, Kiss-Borlase Egon, az 1951-53-as évek félelmetes hangulatáról és a mindenkinek ismerős „csengőfrász" jelenségéről mesélt hosszan. Körffy András többször kihangsúlyozta a forradalmi hangulat „pezsgő boldogságát", ami mindannyiuknak erőt adott az utolsó pillanatig. Ez egy „tiszta forradalom" volt, mondta, nem loptak, csaltak az emberek, a betört kirakatokból egy doboz étel sem tűnt el. Ezután említést tettek többen a Köztársaság téri földalatti titkos börtön elméletéről: sokan megerősítették, hogy éreztek valamiféle dobogást a mélyből.

Engem az foglalkoztatott, hogy a november 4-ei második szovjet bevonulás előtt, mindannyian elhitték-e, hogy a nyertes forradalomnak köszönhetően alapvetően megváltozik majd az ország helyzete – azt a választ kaptam, hogy természetesen. A kérdésre, melyben a Kulturális Központ egyik munkatársa tudni

2018_03.indd 26 2018.03.23. 0:14:48

szerette volna, mi volt az a pillanat, mikor november 4. után rádöbbentek, hogy nincs lehetőség a győzelemre, mindenki elmondta személyes élményeit. A külföldre menekülés szintén egyénenként változó formában történt: a majd' tíz éven keresztül raboskodó Bíró István a sors fintoraként 1981-ben egy egyhetes ajándék utat nyert Moszkvába; volt, aki Ausztria határa előtt azt állította, temetésre megy a következő faluba; megint mások pedig nyugat helyett déli irányba indultak olajkút javításnak álcázva menekülésüket,

Bíró István, a mindenkit megborzongató 25-ös cella volt rabja

mely a november 20.-át követő általános sztrájk időszakában igencsak hihetetlennek tűnt. A magyar határőrök önfeláldozó segítsége és egyes szovjet katonák Ausztriába menekülésének történetei zárták a több, mint három és fél órás kerekasztal beszélgetést. Megdöbbentő és szívszorító volt ezeket a borzalmakat átélt, lelkesítő embereket hallgatni. Köszönjük nekik, hogy ránk örökítették történeteiket és reméljük, a későbbi generációk tanulnak majd példájukból!

Rengei Boglárka
Genf, Svájc

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJA

Eseti többséggel szavazta meg a Magyar Országgyűlés 2000. június 13-án a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapját megörökítő határozati javaslatot. Dátumát Kovács Béla, volt kisgazdapárti elnök 1947-es február 25.-i letartóztatásának napjához kötötték.
Ez a hírhedt esemény indította el annakidején a totális diktatúra kiépítését, s tette lehetővé a „kékcédulás" választásokat, melynek révén a Magyar Kommunista Párt került hatalomra.

Székesfehérváron, a Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban filmvetítéssel és kiállításmegnyitóval emlékeztek meg az áldozatokról. A megnyitón Sinka Jenő, Világszövetségünk Fejér megyei elnöke arról szólt, hogy annyi szörnyűséges adat és történet terheli a kommunizmust, hogy szinte nem is lehet bemutatni. Az általa gyűjtött anyagokból megrendezett tárlat csupán csak érzékelteti a kommunisták bűneit.

– A múltból táplálkozunk, hogy meghatározzuk a jelent, s a jelenből határozzuk meg a jövőt. Azért is kell emlékezni, hogy a múlt ne ismételje önmagát – mondta Sinka Jenő.

2018_03.indd 27 2018.03.23. 0:14:48

RÁCZ SÁNDORRA EMLÉKEZEM, NYOLCVANÖT ÉVES LENNE

Csigás Zoltán

Rácz Sándor Hódmezővásárhelyen született, 1933. március 17.-én. A Kádár-diktatúra idején az ellenzéki értelmiségi mozgalmak résztvevője, az 1956-os forradalmi munkásmegmozdulások egyik vezéralakja volt. Huszonhárom évesen, 1956. november 16-án a Nagy-budapesti Központi Munkástanács elnökévé választották, és egy hónapon át gyakorlatilag Magyarország első számú vezetője lett; mindaddig, amíg a szovjet harckocsikkal az Országházba szállított Kádár János tőrbe nem csalta, le nem tartóztatta.

Pontosan 60 évvel ezelőtt, 1958. március 17-én, 25. születésnapján ítélték életfogytiglani börtönbüntetésre „a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló mozgalom vezetése" miatt. A hét évig tartó börtönt harminc évig tartó kommunista rabság követte. 1987 tavaszán először lazult körülötte a pártállam szorítása. Az Amerikai Egyesült Államok Szakszervezeti Központjának, az AFL-CIO meghívására háromhónapos amerikai körútra indult. Megérkezése után első útja az Arlington-i temetőbe vezet, ahol megkoszorúzta John Fitzgerald Kennedy sírját, ekként róva le háláját, hogy az amerikai elnök nyomást gyakorolt Moszkvára, és elérte mintegy huszonötezer '56-os politikai fogoly szabadon bocsátását.

1987. május 29.-én, Washingtonban fogadta Zbigniew Brzezynski, az Egyesült Államok elnökének nemzetbiztonsági tanácsadója. Rácz Sándor kérte Magyarország államadósságának lenullázását. Az Amerikai Egyesült Államok politikusai széles látókörű vezető személyiséget láttak benne. A politika bennfentesei szerint e szándék jegyében született Ronald Reagan elnök 1987. október 20.-án kelt, Rácz Sándornak írott levele, amelyben - az amerikaiak által sokra értékelt erények - a bátorság, a hazafiasság, az igazságosság megtestesítőjének nevezte őt. Az igazi visszatérés 2003. augusztus 18.-án következett be, mikor a 70 éves Rácz Sándort a Magyarok Világszövetségének tiszteletbeli elnökévé választották. 2005. április 5-én a felvidéki magyarokat kollektíven háborús bűnösként megbélyegző és jogfosztó kassai kormányprogram 60. évfordulóján, Brüsszelben, az Európai Parlamentben rendezett meghallgatás keretében Rácz Sándor az első számottevő politikus volt, aki felvetette az Európai Unió felelősségét a magyar nemzetet máig sújtó trianoni békeparancs következményeiért.

Részletet szeretnék idézni Patrubány Miklósnak, a Magyarok Világszövetsége elnökének leveléből, amit Rácz Sándorhoz írt: „Adja az Isten, hogy még sok olyan egyetemes, de rejtett igazságot megtalálj és kimondj, mint tetted az Marx Kommunista kiáltványával, amelyről Te rántottad le a leplet az egész emberiség számára, amikor kimondtad: A Kommunista kiáltvány nem más, mint eszme a rabláshoz! Mily pontos fogalmazás, és mennyi értelmezhetetlen ellentmondást old fel! Mily könnyű ennek a felismerésnek a birtokában kimondani azt, amit előtted senki sem tudott egyértelműen megtenni: A kommunizmus, amivel szemben vállalt harcra feltetted az életedet, nem más, mint az emberiség történelmének legnagyobb, százötven éven keresztül zajló, szervezett rablása."

Gereben István Washingtonban „a magyarság nemzeti kincse" jelzővel illette.

Tollas Tibor ekkor írta - Rácz Sándornak ajánlva hitéért és hűségéért - Sose szabadulva című versét.

2018_03.indd 28 2018.03.23. 0:14:48

Tollas Tibor

SOSE SZABADULVA

Rab emlékeid, éhes farkasok,
éjszakánkint vissza-visszatérnek.
Feledni akarsz rémes árnyakat,
de nyomon követnek börtönévek.
Hiába hív a szárnyas szabadság,
ajtó csapódik, fogoly vagy újra,
belép az őr, torkod kiáltana,
szabadon, de sose szabadulva.

Ne még – sikoltod – élni akarok!
Álmodban öklöd vered a falba,
sajgó fájdalomtól, ha fölébredsz,
nem ismersz már elveszett magadra.
Két part közt vergődsz öntudatlan,
fojtó félelemtől fuldokolva,
űzött vadként nyugalmat nem találsz,
szabadon, de sose szabadulva.

Kiáltanod kell nap-nap azokért,
kiket örökre elnémítottak.
Így hiteles megbízóleveled,
ők írták alá, a némák, a holtak.
Munkások vére üt rá pecsétet,
hallgató föld lett szavuknak súlya,
fölemelt fővel ők vezessenek,
szabadon, de sose szabadulva.

Bern, 1987. július 1.

ÜNNEPI BAJTÁRSI TALÁLKOZÓ

Így a választások előtt. Jól esik visszaemlékezni a Világszövetség, 2017. december 19-én, a budapesti a Kossuth Klubban megtartott bajtársi találkozójára, ami már az Advent és a közelgő Karácsony jegyében zajlott. A meghitt hangulathoz hozzájárult dr. Latorcai Csaba, parlamenti államtitkár-helyettes által elmondott beszéd, amelyben többek között így fogalmazott:

-Hazánk és a magyarság ezer esztendős történelme során, szinte valamennyi évszázad tartogatott olyan időszakot, amely emberfeletti küzdelmet, soha el nem múló hitet és reményt követeltek meg elődeinktől, azért, hogy fennmaradhassunk. (…) Helytállásuk, mártíromságuk és kitartásuk váltotta meg szabadságunkat, amelyet most ismét fenyegetnek azok, akik bel- és külföldön szuverenitásunkat és biztonságunkat feláldoznák a globális pénzügyi érdekeknek.

Ennek a kormányzati munkának a folytatásához kérem támogatásukat, mint olyanokét, akik már nemegyszer tanúbizonyságot tettek hazaszeretetről; akiknek bátor kiállására most ismét szükség van szuverenitásunk és függetlenségünk megvédése érdekében.

dr. Lomnici Zoltán és dr. Sántha Gábor elnök átadta az'56-os Hűség a Hazához Arany Fokozatú Lovagkereszt kitüntetést dr. Latorcai Csabának.

2018_03.indd 29 2018.03.23. 0:14:48

MEGNYUGVÁST ADNA

Édesapám Horthy Miklós hadseregében önkéntes hivatásos katona volt. Nyomdokaiba lépve 1948-ban bevonultam én is, felvettek a Honvéd Kossuth Akadémiára. De kitudódott apám horthysta mivolta, emiatt kirúgtak. A katonai pálya iránt erősen vonzódtam, így fondorlatos módon rendőrnek jelentkeztem. Bakondi György főtanácsadó úr édesapja volt a zászlóalj parancsnokom. Később határőr parancsnoki tanfolyam, majd a Honvéd Dózsa Gyalogos Tiszti Iskola következett. Kiváló alegység-parancsnoki minősítést, több kitüntetést kaptam.

Sopronban, a határőrség forgalomellenőrzési pontján szolgáltam, parancsnokként, amikor 1956. október 21.-én délután, két civil személy fényképezte a laktanyát, ami tilos volt. Megkérdeztem, miért teszik? Egyikőjük, aki bőrkabátot viselt, azt válaszolta: majd megtudja két nap múlva. Két nap múlva kitört a forradalom.

Ezután szóltak, hogy menjek át a zászlóaljhoz. A tisztek már ott voltak és két egyetemista, az egyik a bőrkabátot viselt. Ismertették az egyetem forradalmi bizottságának határozatát, és javasolták, hogy alakítsuk meg a forradalmi bizottságot, de politikai tisztek és pártvezetőség tagok nem vehetnek részt abban, talán még tisztek sem. Vita támadt, mert közfelkiáltással engem javasoltak, így kompromisszum következményeként lettem én a soproni határőr laktanya forradalmi bizottságának tagja.

Nemzeti színű karszalaggal láttuk el határőreinket, és a vörös csillagot leszedtük. Fő feladatnak a közbiztonságot tekintettük. Egyetemistákkal, rendőrökkel járőröztünk a város területén. Ugyanis sok idegen jelent meg, közöttük köztörvényes bűnözők is. Elfogtunk ÁVH-sokat is, akiket a laktanyában őriztünk. Október 26.-28. környékén, Budapestről két szovjet főtiszt keresett meg azzal, hogy a kihallgatásuknál, jelen akarnak lenni. Azt nézték, hogy a nyugat, nem avatkozik-e be. Egyikük igazolványába, Major Kraszniszloboca őrnagy volt írva. Néhány nap múlva elmentek. Megemlítem, hogy Kéthly Annát én léptettem ki. Kísérői azt mondták, hogy önkéntes szám-űzetésbe vonult.

A pontos dátumra nem emlékszem, amikor a sopronkőhidai börtönből egy őr kétségbeesve telefonált: „...ha Istent ismernek, segítenek, mert egy hadnagyot agyonlőttek, és a rabok kitörtek". Önként jelentkezőkkel Kalivoda József hadnagy parancsnoksága alatt a helyszínre siettünk. Amikor meglátták a katonákat, többen a rabok közül, széthúzták az ingüket, és azt kiabálták, hogy ide lőjetek ÁVÓ-sok! Két-három, levegőbe leadott, riasztó sortűz után, felsorakoztak. A börtönőrök a cellájukba irányították őket.

Én a Bécs felé vezető úton tartózkodtam, láttam, a túloldalon osztrák harckocsi áll. Tartottuk a kapcsolatot az osztrákokkal. Egy hadnagy odajött hozzám, és mondta, azért küldték, hogy segítse a forradalmat. Egy bécsi magasrangú rendőrtisztviselő pedig háromszor felajánlotta a menedékjogot. Megköszöntem, de nem éltem azzal.

Október utolsó végén az a hírt kaptuk, hogy a szovjetek Szombathely felől fognak jönni Sopronba. Készültséget rendeltem el, pár éjszakát én is kint töltöttem velük. Azonban november 4.-én, amikor a forradalom sorsa eldőlt, Győr felől jöttek a szovjetek. Többen féltettük a várost, hogy ellenállás esetén komoly kulturális örökségek mennek tönkre. Én és Kalivoda József, két katona kíséretében, elindultunk a győri út irányába. Menetközben, összeszedtünk legalább tíz géppisztolyt; volt, hogy a civilek hozták oda nekünk. A város határa közelében találkoztunk a szovjet harckocsi-oszloppal. Egy kapitány, keletázsiai származású lehetett, kérdezte tőlem, számoljanak-e fegyveres ellenállással. Én elmondtam, hogy nem tudok szervezkedésről, mi csak összeszedjük a fegyvereket, nehogy fosztogatók, rablók kezébe kerüljenek.

Azonban nem bíztak bennünk, azt mondták, hogy üljek fel a tank lövegcsövére, ha rájuk lőnek, ők viszonozzák! De az embereket megnyugtatta, hogy magyar egyenruhát is látnak. A templom környékén, a laktanya előtt megálltak, és én megkönnyebbülve leszállhattam. Ekkor találkoztam Gráczer főhadnaggyal, ő szintén több összeszedett fegyvert hozott magával. Amikor beléptünk a laktanyába, a zászlóalj tisztjei két soros vonalban álltak, és mindenki letette maga elé az egyéni lőfegyverét. Mi is.

Mindenkin a kilátástalanság érzése uralkodott el. A forradalmi bizottság Farkas Antal főhadnaggyal együtt átküldött, Burgerlandba, hogy kérjük az osztrák vöröskereszt segítségét. Hi-

2018_03.indd 30 2018.03.23. 0:14:48

szen nemcsak élelemből volt hiány. Áram sem volt, még a kórházban sem. Tőlük élesztőt, üzemanyagot és gyógyszert sikerült szerezni. Személyes meggyőzésemmel az erőmű is beindult, a kenyérellátás is megoldódott.

Ami a saját sorsomat illeti, november 8.-án, az Erzsébet kórházban fiam született. A laktanya közelében lévő templomban a feleségem titokban megkereszteltette. Ezt valaki meglátta, és feljelentettek a politikai osztályon. Azok jelentettek föl, akik a régi rend hívei voltak. Koholt vádak, fenyegetések követték egymást. Egyre fagyosabbá vált körülöttem a légkör. 1957-ben letartóztattak, s a Győri Katonai Bíróság 2 hónap börtönbüntetésre ítélt – ügyészi meghallgatás nélkül -, melyet a katonai fogházban kellett letöltenem. Kizárólag azért nem kaptam többéves börtönbüntetést, mert akik feljelentettek, nem jöttek el a bíróságra, és volt beosztottjaim, a volt forradalmi bizottság tagjai, nem vallottak rám. A volt forradalmi tanács sorkatonáinak büntetőszázadban kellett leszolgálniuk hátralévő katonaidejüket. A börtönbüntetés letöltése után egyik áthelyezést a másik követte. Annyi tönkremenés, amennyi áthelyezés. Utolsó szolgálati helyem Biharkeresztes volt, ahol románul is meg kellett tanulnom, mert észrevettem, hogy valószínűleg a tolmács nem azt fordítja, ami elhangzott. Akkor németül és oroszul már beszéltem. A börtön miatt később léptettek elő, mint ahogy az soron következett volna. A katonai bíróság anyagát én nem kaptam kézhez. Csak akkor tudtam meg, mi volt a vád, amikor a rendszerváltás után kértem a semmissé nyilvánítást: „a parancsnoki intézkedés elmulasztása, összefüggésben van az 1956-os októberi forradalommal”. Annak ellenére, hogy kiváló minősítésű határőr tiszt voltam, besúgók jelentései, fenyegetések, valótlan, koholt vádak alapján, fegyelmileg 1962-ben leszereltek.

Munka és jövedelem nélkül maradtam. Olyan időszak volt ez, amikor idős édesanyám a 600 forintos nyugdíjából segítette öttagú családunkat. Békéscsabai Konzervgyárban el tudtam helyezkedni, segédmunkásként. Feleségemmel három műszakba jártunk dolgozni. Közben megkerestek, hogy visszavennének tiszti állományba, de akkor már meggyökereztünk, lakáshoz is jutottunk Békéscsabán. Később tűzoltó tiszti, majd rendészeti képesítést szereztem, s innen mentem nyugdíjba.

Én, bár katonai pályafutásom kettétört, büszke vagyok rá, hogy 1956 októberében, 26 évesen, szolgálhattam a forradalmat Sopron városában.

A város Pro Urbe kitüntetéssel tisztelt meg 2016. december 14.én. Egyébként 1999-ben megkaptam az ’56-os emlékérmet; Világszövetségünktől pedig az ’56-os Hűség a Hazához Érdemkeresztet 2015. október 22.-én. Előléptetésemmel kapcsolatban a Belügyminisztériumtól háromízben is felkerestek lakásomon. Még az első esetben, ’90 után, egyikük megjegyezte, hogy jár az alezredesi rendfokozat és a tiszti társasági ruha. A másik két alkalommal eléggé lekezelően, kioktató hangon beszéltek velem. Azóta sem értesítettek.

Bántja az önérzetemet és igazságérzetemet, hogy soha nem léptettek elő. 87 évesen, tucatnyi betegséggel küzdve, az adna megnyugvást, ha előléptetnének, és engedélyeznék az egyenruha viselését, ami emlékeztetne a forradalomra. Utolsó kívánságom – édesapám példája alapján -, hogy abban temessenek el.

Várnai László
ny. határőr százados
GONDOLATAI

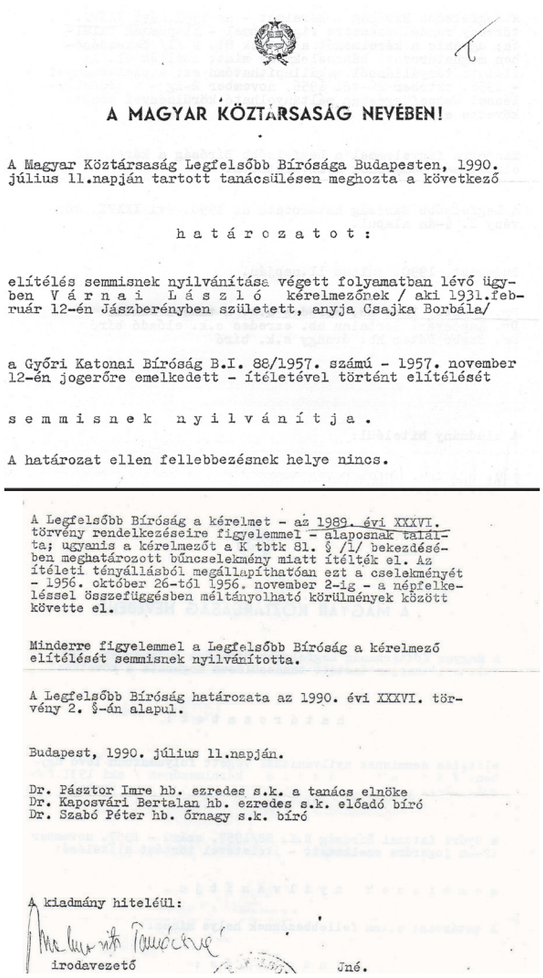

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 1990. július 11.napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

elítélés semmisnek nyilvánítása végett folyamatban lévő ügyben V á r n a i L á s z l ó kérelmezőnek / aki 1931.február 12-én Jászberényben született, anyja Csajka Borbála/

a Győri Katonai Bíróság B.I. 88/1957. számú - 1957. november 12-én jogerőre emelkedett - ítéletével történt elítélését

s e m m i s n e k n y i l v á n í t j a .

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

A Legfelsőbb Bíróság a kérelmet - az 1989. évi XXXVI. törvény rendelkezéseire figyelemmel - alaposnak találta; ugyanis a kérelmezőt a K tbtk 81. § /1/ bekezdésében meghatározott bűncselekmény miatt ítélték el. Az ítéleti tényállásból megállapíthatóan ezt a cselekményét - 1956. október 26-tól 1956. november 2-ig - a népfelkeléssel összefüggésben méltányolható körülmények között követte el.

Mindezre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a kérelmező elítélését semmisnek nyilvánította.

A Legfelsőbb Bíróság határozata az 1990. évi XXXVI. törvény 2. §-án alapul.

Budapest, 1990. július 11.napján.

Dr. Pásztor Imre hb. ezredes s.k. a tanács elnöke
Dr. Kaposvári Bertalan hb. ezredes s.k. előadó bíró
Dr. Szabó Péter hb. őrnagy s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

irodavezető Jné.

2018_03.indd 31 2018.03.23. 0:14:50

IN MEMORIAM

Különösen nehéz tudomásul venni, hogy valaki, aki nemcsak bajtárs, hanem hozzátartozó is, kilép e földi Világból. 2018. február 22.-én Guba Lászlótól kellett búcsút venni a veszprémi temetőben. Dr. Sántha Gábor, a Világszövetség elnöke köszönt el a tőle. Gyászbeszédét idézzük:

Különösen nehéz tudomásul venni, hogy valaki, aki nemcsak bajtárs, hanem hozzátartozó is, kilép e földi Világból. 2018. február 22.-én Guba Lászlótól kellett búcsút venni a veszprémi temetőben. Dr. Sántha Gábor, a Világszövetség elnöke köszönt el a tőle. Gyászbeszédét idézzük:

„Mint az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége elnöke, az utóbbi időben gyakorta állok koporsó vagy urna előtt, s búcsúztatom kedves bajtársainkat, halottainkat. Ez a búcsú többszörösen nehezíti szívemet, lelkemet.

Először azért, mert - mai szemmel nézve egy fiatalembert temettünk -, akinek még nemes tervei voltak. Másodszor azért, mert Guba László a sógorom volt. Harmadszor azért, mert Világszövetségünk Balatonfelvidéki szervezetének elnökét veszítettük el. Kosztolányi Dezső szavait idézve: „Akárki is volt Ő, de fény, de hő volt. Mindenki hirdette: Ő volt.”

Pályakezdő ifjúként közösen indítottuk el gyarapodásunkat. Te, a „Kálvinista Róma” szülötte, beleszerelmesedtél a Kárpátok koszorújába s annak ezüstkoronájába, a Balatonba. Nagy-Magyarország szétrablásának fájdalma törvényszerű volt számodra, hisz anyai nagybátyád Nagyváradon volt állatorvos. A víz nélküli alföldi városban, Debrecenben, munkádból adódóan, hajókat építettél. Talán ez inspirált arra, hogy merész döntéssel, kétéves Hajni lányotokkal és hétéves Laci fiatokkal áttelepüljetek a Balatonhoz, és építkezésbe fogtatok. Bíztál páratlan kézügyességedben, ezermesterségedben, kitartásodban, szorgalmadban és takarékosságodban. Így lett munkád ékköve a Káptalan Panzió.

Pergő életed mellett széles érdeklődési köröd szinte halálodig bővítetted. Mint részben erdélyi származású, gyakorta emlegettük Nagy-Magyarországot, az egykori európiai nagyhatalom harcait az ellenséges ütköző zónában, szabadságharcainkat, eltipratásainkat. Ősi, logikus nyelvünknek megmaradását ebben a szláv tengerben.

Szinte átszellemülten kísérted figyelemmel ennek a töredékére szabdalt kis országnak sportsikereit. Gazdag népdal és műdal értékeinkkel gyakorta színeztük piros-fehér-zöldre a Káptalan Panziót. Hazafias elkötelezettséged, büszke magyarság-tu-

2018_03.indd 32 2018.03.23. 0:14:50

datod példaértékű volt. Ezt beleplántáltad gyermekeid, unokáid és környezeted lelkületébe is.
Négy évvel ezelőtt még együtt ünnepeltük a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányságon tartott október 23.-ai megemlékezést. Röviddel utána diagnosztizálták szervezetedben a rosszindulatúan előre araszoló gyilkos kórt. Pedig szerettél volna még élni. Világszövetségi terveink is voltak. Haladékot kértél a Jóistentől. Szerettél volna még büszkélkedni Emese, Réka és Ákos unokáid sikereiben. Segíteni akartad Hajni lányod végleges révbeérését.
A Jóisten másképp rendelkezett. Elküldte behívóját kreatív századosának, Világszövetségünk balatonfelvidéki elnökének. Hazaszeretetedért, példamutató nemzeti elkötelezettségedért, 1956 eszméjének őrzéséért, a honvéd hagyományok ápolásáért megkaptad a honvédelmi miniszter Hazáért kitüntetés ezüst fokozatát. Az 1956-os Hűség a Hazához Érdemrend Nagykeresztjét már a betegágyban vetted át. Büszke voltál mindkettőre. Nem féltél a haláltól. A Jóisten lelki erőt adott. Az Ó-Testamentumban, a Példabeszédekben is meg van írva: „Az igaz embernek pedig halála idején is reménysége van."
Lelked most körülöleli a gyönyörű Kárpát-medencét. Letekintesz a Balatonfelvidékbe induló gyönyörű tájra, egy erdőbe épült településre, Káptalanfüredre. Lelked még megpihen életed főművén, majd a haragos-zöld Balaton hullámaira ereszkedik. S kedvenc hajódon, dagadó vitorlákkal elhajózol az ég tengerkék vízén. Váci Mihályt idézve: „Olyan csend van így nélküled, / Hogy szinte hallani, /Amit még utoljára akartál mondani."
A Jóisten irgalma és oltalma kísérjen utadon, legyen vigasza és áldása itt maradt szeretteidnek!
Tiszteletadásra hajtjuk Világszövetségünk zászlait és az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc jelképét, a lyukas trikolórt.
Isten veled Százados úr! Jó szelet Kapitány úr! Isten hozzád Lacikám, feledhetetlen sógorom!"

KOVÁCS BÉLÁNÉ

Bár betegeskedett, eltávozása közülünk, mégis váratlanul ért bennünket, hogy Kovács Béláné Borika végleg elhagyta ezt a földi világot. December 19.-én vidáman ünnepelte velünk az ádventi bajtársi találkozót. Együttérző baráti szemek simogatták a 86.-ik évében járó honfitársnőnket. Azonban 2018. január 1.-én itt hagyott bennünket.
Kezdetek óta tagja volt az Igazolt Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének és jogutódjának az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének. Állandó résztvevője volt megemlékezéseinknek, ünnepségeinknek. Szeretett köztünk lenni. Mi is szerettük, és megtiszteltetésnek vettük jelenlétét.
Ez a szeretet egy láncolat volt, amelynek tartópillérei Borika és Marika lányai, akik példás szeretettel és odaadással küzdöttek élete meghosszabbításáért, napjainak boldogabbá tételéért.
Borika néni nem hajtott végre emlékezetes tetteket, de jelenléteivel, főhajtásaival sokszor tisztelgett a hősök, mártírok és üldöztetést szenvedett honfitársaink emléke előtt.
A közkatonáknak nem szoktak emléket állítani, aranybetűkkel beírni nevüket a történelemkönyvekbe. Mi, akik közel három évtizede ismertünk, szívünkbe zártuk törékeny, csendes, kedves lényedet és emlékezetünkbe véstük nevedet.
Véget ért egy hol boldog, hol fájdalmas, szorgalmas életút. Fáradt fejed örök nyugalomra tért, tested a pestszentlőrinci föld öleli.
A Jóisten irgalma és oltalma övezze hű szolgáját! Legyen vigasza és áldása az itt maradott szeretteinek!
Isten veled, Bajtársunk! Isten hozzád, Borika néni! Nyugodj békében!

Dr. Sántha Gábor

PETRUSZ TIBOR

Hároméves korától kezdve állandóan a katonaságról hallott, hiszen édesapja folyamatosan írta az I. világháborús katona-naplóját, amit az egész családnak felolvasott. Nem meglepő, hogy így a katonai pályát választotta. Az utolsók között lehetett, akik a háború végén, 1944-ben, még a Ludovika Akadémia állományában voltak. Bár nem harcolt, mégis angol hadifogságba került Németországban. 1946-ban engedték haza, itthon azonban B-listázták, majd rendelkezési állományba tették, végül eltávolították a honvédségtől.
Jogot kezdett tanulni, a politizálás felé vitte az igazságérzete. Azt érezte, hogy itt már nem lesz jövő, háromszor is megpróbált átjutni a határon, de utóbb a határőrök elfogták, s egy hétig fogva tartotta az ÁVH. Megpróbált bekapcsolódni egy hazafias érzelmű társaságba, amit a Katonapolitikai Osztály 1949 végére felgöngyölített, s letartóztatták. Életfogytiglani fegyházbüntetést kapott. Végigjárt jónéhány magyarországi börtönt: Vácot, a budapesti gyűjtőt, a csolnoki munkatábort, majd ismét Vácot. Ez hét esztendeig tartott, amikoris, kitört a forradalom, és kiszabadult.
Azután felszolgáló lett. Elvégezte a Vendéglátóipari

2018_03.indd 33 2018.03.23. 0:14:50

Főiskolát, végül szállodavezetőként dolgozott. A rendszerváltozás körül több volt politikai fogollyal együtt keresték a lehetőséget, hogyan tudnának egymásnak segíteni, összetartani. Végül a Fehérváry István-vezette Magyar Politikai Elítéltek Közösségéhez csatlakozott, amelynek később elnöke lett. Minden vágya az volt, hogy új embereket, frissítést hozzon a szervezetbe, szimpatizánsokat.

Petrusz Tibor, nyugállományú, rehabilitált ezredes, Kispest Díszpolgára, a kispesti önkormányzat volt képviselője, óriási lelkierővel viselte egyre romló egészségi állapotát, 94. életévében, 2018. február 22.-én távozott az élők sorából, s március 28.-án helyezték örök nyugalomra. Kispest Önkormányzata, a Szabadságharcosokért Közalapítvány és az 1945-56 Közötti Magyar Politikai Elítéltek Közössége saját halottjának tekintette. Sírjánál búcsúbeszédet mondott Dr. Holló József altábornagy, miniszteri főtanácsos.

TERÉNYI FERENC

A kilencvenes évek vége felé lehetett, amikor először találkoztam vele. Egy Budapest-közeli vendéglőben a hazából kiszakadt ’56-osok összegyűltek a világ különböző égtájairól. Már biztosak voltak abban, hogy nem jön vissza a régi rendszer, s szerettek volna tenni valamit szülőföldjükért. Vagy tán a forradalmat szerették volna tovább vinni, netán befejezni, vagy félbemaradt akkori életüket folytatni.
Mindezt abból szűrtem le, hogy szinte egymás szavába vágtak, forró volt a hangulat. Rádióriporterként interjú-összeállítást készítettem az eseményről a Vasárnapi Újságba. Nagy Alajos – már csak néhai – irányította a beszélgetést, s tekintélye lehetett, mert hagyták irányítani, hallgattak rá. Terényi Ferenc a higgadtabbak között volt, megfontoltan szólt. Életét csak később ismertem meg. A albertirsai fiatal Pestre járt dolgozni, a Parafakőgyárba. Október 24.-én a hajnali vonattal indultak munkába, azonban többedmagukkal nem jutottak el munkahelyükre, mert a kalauz mesélte, mi történt a Rádiónál, s lőnek Pesten. Az Üllői úton kötöttek ki, aztán hazamentek, de elhatározták, hogy másnap megkeresik a forradalmárokat. Feri a Práter utcában állt be közéjük. November 4.-e után kifelé szorultak a fővárosból, azonban Pestszentlőrincnél harcba keveredtek a visszafelé startoló szovjet csapatokkal. A kertek alatt jutottak haza. Tudták, vége mindennek. Másnap elhagyták az országot.
Sőt, még a kontinenst is, ő végül Kanadában, Torontóban telepedett le, s dolgozott tisztességgel, magyarként; segítve ’56 emlékének őrzését is. S jött haza, amikor csak tehette. Mivel a Világszövetség tagja volt, rendszerint megkereste a bajtársakat. Amikor a Lámpás újság megindult, írásokkal gazdagította híreit. 2015 márciusi számunkban pedig be is mutattuk őt.
A kór a gégéjét támadta meg, úgy tűnt, sikerül legyűrnie. Közel két évig birkóztak egymással, de nem győzhetett.
Már az égből figyel a Földnek e szép vidékére, s egyre szaporodnak odafönt harcostársai. Most biztosan azon tanakodnak, hogy a Teremtőnél kérnek támogatást hazánknak: költözzön újra az együvétartozás hite és ereje a lelkekbe. Mint akkor.

Vennes Aranka

FAZEKAS JÁNOS LÁSZLÓ

A Szabadságharcosokért Közalapítvány kurátora, az Igazolt Magyar Szabadságharcosok egykori főtitkára, a Magyar Politikai Foglyok Szövetségének tagja, az ’56-os Szövetség volt országos elnöke, a Művészeti Alap egykori vezető munkatársa, a nagymarosi alkotóház volt vezetője, Fazekas János László, 2017. december 27.-én, életének 89. évében megtért Urához.
Az ’56-os emlékérem, a Nemzeti Helytállásért Emléklap, a Szabad Magyarországért Emléklap, a Nagy Imre Érdemrend, a Magyar Érdemrend Tiszti Keresztje, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje, a Honvédelemért megtisztelő cím I. fokozata, és a Nemzetőr jelvény tulajdonosa volt.
A Római Katolikus Egyház szertartása szerint, szentmise keretében helyezték örök nyugalomra a Gazdaréti Szent Angyalok Plébánia urnatemetőjében 2018. január 20.-án.

*

Mi, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége tagjai és elnöksége, nehezen éljük meg minden egyes Bajtárs elvesztését.
Az kívánjuk: nyugodjanak békében!

Emléküket megőrizzük!

2018_03.indd 34 2018.03.23. 0:14:50

ÜNNEPI TÁRLATNYITÁS

1848. március 15.-ére és a Magyar Sajtó Napjára emlékeztek a Magyar Újságírók Közösségének székházában. Ez alkalommal tartották meg a MÚK 2. Tavaszi Képzőművészeti Tárlatát, amelyre A. Bak Péter festőművész, Világszövetségünk tagja is meghívást kapott. A március 13.-ai ünnepségen beszédet mondott Pomogáts Béla, Széchenyi-díjas irodalomtörténész. A tárlatot dr. Lovas Dániel, a MÚK elnöke nyitotta meg.

A. Bak Péter
Út a Gerecse felé
2013
pasztell 50x70 cm

A. Bak Péter
Balatoni táj
pasztell, 50x70 cm

2018_03.indd 35 2018.03.23. 0:14:52

LÁMPÁS - az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége időszakos lapja
Kiadó: 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége, Címe: H-1051 Budapest, Nádor u. 36. V. em.
Felelős kiadó: dr. Sántha Gábor, az 1956-os MSZVSZ elnöke
A szerkesztő bizottság elnöke: Csigás Zoltán, az 1956-os MSZVSZ alelnöke
Felelős szerkesztő: Vennes Aranka Lapterv: Aranyi Csaba, Szentiványi György Designe Kft
Szerkesztőségi titkár: Kutas Tímea, Telefon/fax: +36 1 269 1340 Mobil: +36 70 424 1956
E-mail: imszvsz@upcmail.hu Web: www.1956mszvsz.hu ISSN 2064-8103
A szerkesztő bizottság,Világszövetségünk Alapító Okiratában elfogadott etikai irányelvek alapján végzi munkáját.
Az olvasói levelek tartalmáért felelősséget nem vállal, esetenként szerkesztett, rövidített formában jelentetjük meg.
Kéziratot nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza.
Köszönetünket fejezzük ki a felhasznált fotókért: Magyar Idők, MTI, Pesti Srácok, Csigás Zoltán, Városkép,
Borítón: Székely Bertalan - Egri nők, hátsó borítón: HJZ - A magyarok Istenére esküszünk
Kiadványunk ingyenes!

2018_03.indd 36 2018.03.23. 0:14:53